

KONGRES
EDUKACJI
EKONOMICZNEJ

POZIOM WIEDZY FINANSOWEJ POLAKÓW 2025

edycja VIII | BADANIE

KDPW |

partner badania w części
INWESTOWANIE I RYNEK KAPITAŁOWY

Organizatorzy:

Informacje o badaniu

Badanie „Poziom wiedzy finansowej Polaków” jest realizowane corocznie od 2018 r. To jedno z najchętniej cytowanych w mediach opracowań w tym obszarze tematycznym.

Diagnoza dotyczy m.in. samooceny poziomu wiedzy, preferencji, wyzwań i oczekiwań społecznych w obszarze szeroko rozumianej wiedzy na temat finansów osobistych, bankowości i inwestowania. Od samego początku, badanie to jest przeprowadzane przez CBM Indicator na zlecenie i przy współpracy merytorycznej z Fundacją Warszawski Instytut Bankowości oraz Fundacją GPW – czołowymi NGO w Polsce w obszarze edukacji ekonomicznej.

- autorzy:
- Alina Bączar** (FGPW) – część „Inwestowanie i rynek kapitałowy”
 - Agnieszka Caryk-Biedrzycka** (WIB) – części „Ja i ekonomia”, „Wiedza i postawy” oraz „Ja i edukacja ekonomiczna”
 - Michał Polak** (WIB) – pomysłodawca badania; części „Ja i ekonomia”, „Wiedza i postawy” oraz „Ja i edukacja ekonomiczna”

Technika	CATI – Computer Assisted Telephone Interviews
Termin badania	11 – 19 marca 2025
Charakterystyka próby	Próba ogólnopolska dorosłych Polaków, reprezentatywna dla populacji pod względem płci, wieku i lokalizacji (województwo i klasa wielkości miejscowości)
Wielkość próby	n=1000
Błąd pomiaru	3%

Nota metodologiczna

- **Zgodnie z założeniami badanie zostało przeprowadzone z zastosowaniem techniki badań ilościowych – standaryzowanego wywiadu telefonicznego z respondentami (ang. Computer Assisted Telephone Interview / CATI).**

OPIS DOBORU PRÓBY

- Badanie wiedzy ekonomicznej Polaków zrealizowano w marcu 2025 roku wśród mieszkańców Polski w wieku co najmniej 18 lat. W badaniu wzięło udział 1000 osób. Próba miała charakter ogólnopolski i została dobrana w taki sposób, aby zapewnić reprezentatywność wyników dla populacji ludności Polski w wieku 18+ pod względem płci, wieku oraz miejsca zamieszkania (wielkości miejscowości oraz województwa).
- Zastosowano wielostopniowe losowanie próby w warstwach. Warstwy losowania:
- województwa (według aktualnego podziału administracyjnego);
 - klasa miejscowości (wieś, miasto poniżej 50 tys. mieszkańców, od 50 do 100 tys. mieszkańców, od 100 do 200 tys. mieszkańców, od 200 do 500 tys. mieszkańców, 500 tys. mieszkańców i więcej).

WAŻENIE DANYCH

- W badaniach na próbach reprezentatywnych powadzonych różnymi metodami obserwuje się różnice uzyskanego poziomu wykształcenia respondentów w zrealizowanej próbie wobec rzeczywistych danych GUS. Wynika to ze zróżnicowanej chęci do brania udziału w badaniach osób o różnym poziomie wykształcenia. Aby skompensować ten efekt oraz powstałe w trakcie realizacji niewielkie odchylenia od założonych proporcji terytorialnych i płci i wieku respondenta niezbędne jest dokonanie poststratyfikacyjnego ważenia danych przed przystąpieniem do ich analizy.
- W ważeniu uwzględniane są proporcje populacji pomiędzy województwami i klasami wielkości miejscowości (4 klasy: wieś, miasta do 100 tys., miasta do 500 tys. i miasta powyżej 500 tys. mieszkańców) oraz płci i wieku, a także wykształcenia (4 kategorie: podstawowe, zasadnicze zawodowe, średnie, wyższe).
- W procesie ważenia używane są dane demograficzne publikowane przez GUS w dniu 30 czerwca roku poprzedzającego rok badania, te same, które używane są w procesie warstwowania próby, a także dane dotyczące wykształcenia.

Respondenci – struktura próby (1/2)

PŁEĆ

- Mężczyzna
- Kobieta

WYKSZTAŁCENIE

- Podstawowe / zawodowe
- Średnie
- Wyższe
- odmowa

WIEK

- 18-24
- 25-34
- 35-44
- 45-54
- 55-64
- 65+

ZAMIESZKANIE

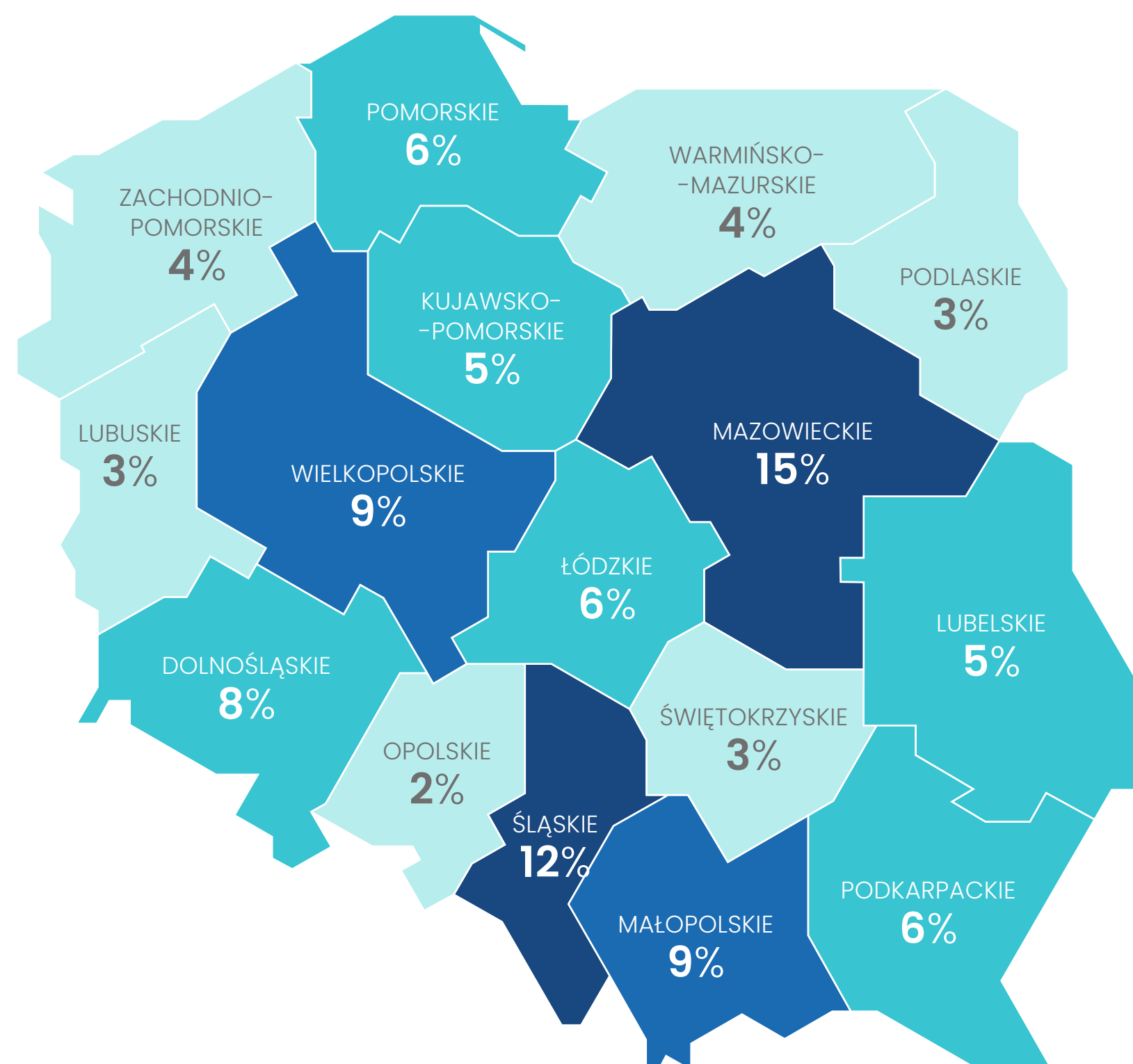

- Miasto powyżej 500 tys. mieszkańców
- Miasto od 100 tys. do 500 tys. mieszkańców
- Miasto od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców
- Miasto do 20 tys. mieszkańców
- Wieś

Respondenci – struktura próby (2/2)

WOJEWÓDZTWO

MAKROREGION GUS

południowo-zachodni

10%

południowy

21%

północno-zachodni

16%

północny

15%

wschodni

14%

centralny

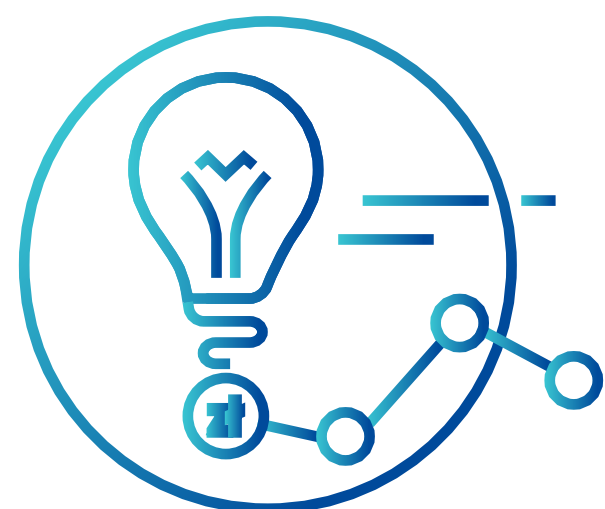
9%

województwo mazowieckie

15%

Podsumowanie wyników

Ja, ekonomia i edukacja ekonomiczna

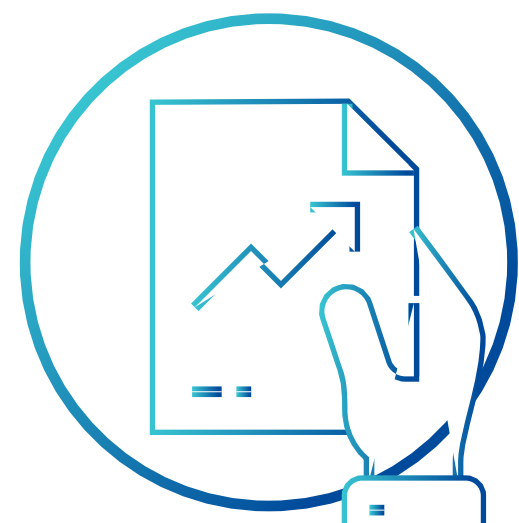
- **Średnia ocena własnej wiedzy ekonomicznej badanych wynosi 2,92, przy czym 33% ocenia swoją wiedzę jako bardzo i raczej małą, zaś 30% jako dużą i bardzo dużą.** Płeć nie różnicuje poziomu tej wiedzy, natomiast obserwujemy istotne różnice u respondentów w różnym wieku i o różnym poziomie wykształcenia – niżej swoją wiedzę oceniają najmłodsi, najstarsi i najslabiej wykształceni, wyżej – osoby z wykształceniem wyższym.
- **Najczęściej wskazywanym źródłem wiedzy ekonomicznej są blogi i portale internetowe – 62%** (częściej wskazywane przez młodszych badanych). Młodzi częściej też wskazują szkołę i uczelnię. Starsi natomiast częściej wskazują instytucje finansowe i ekspertów.
- **Najwięcej Polaków odczuwa brak wiedzy w obszarze cyberbezpieczeństwa (46%).** Istotnie częściej wskazują go osoby w wieku 45–54 lata. Rzadziej wskazywane są inwestowanie (32%), system podatkowy (28%) i kredyty i pożyczki (21%), najrzadziej zaś ubezpieczenia (14%) i płatności bezgotówkowe (5%). Co ciekawe, z płatnościami bezgotówkowymi nie mają już problemów również osoby najstarsze, co było widoczne w poprzednich pomiarach.
- **Zdecydowanie najczęściej wymienianym obszarem wymagającym poprawy jest cyberbezpieczeństwo (41%).** Rzadziej wskazywane są system podatkowy (24%), inwestowanie (19%) i system emerytalny (18%), najrzadziej zaś ubezpieczenia (5%) i płatności bezgotówkowe (2%).

Podsumowanie wyników

- **Jako dotyczące finansów wnioski, które można wyciągnąć po ostatnim roku, badani najczęściej wskazywali większe i bardziej regularnie oszczędzanie (61%),** dywersyfikację oszczędności (49%) oraz ograniczenie wydatków (33%) i większe myślenie o przyszłości (30%).
- **Poprawa poziomu wiedzy ekonomicznej przyczyni się głównie do lepszych efektów w oszczędzaniu (38%)** i lepszego gospodarowania budżetem (35%). Cechy demograficzne nie różnicują tu odsetków wskazań.
- **Poczucie bezpieczeństwa ekonomicznego kształtuje przede wszystkim wysokość oszczędności (44%).** Nieco rzadziej wskazywana jest stabilność sytuacji społeczno-ekonomicznej w kraju (38%) i niski poziom cen (32%)
- **Niemal połowa badanych przeciętnie ocenia swój poziom bezpieczeństwa ekonomicznego, podczas gdy 22% uważa, że jest on bardzo i raczej niski, zaś 29%, że jest bardzo i raczej wysoki.** Niżej oceniają swój poziom bezpieczeństwa osoby w wieku 45–64 lata oraz te z wykształceniem podstawowym, wyżej zaś – osoby z wykształceniem wyższym.

Podsumowanie wyników

Inwestowanie i rynek kapitałowy

- **Badani nisko oceniają swoją wiedzę na temat zasad funkcjonowania Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie.** Jedynie 12% uważa, że ich wiedza jest bardzo lub raczej duża, zaś aż 58% – że jest bardzo lub raczej niska. Ponad 20% badanych twierdzi, że nie ma żadnej wiedzy na ten temat. Istotnie niżej swoją wiedzę o GPW oceniają najślabiej wykształceni, zaś wyżej osoby w wieku 35–44 lata i ci z wyższym wykształceniem.
- **Akcje są zdecydowanie najlepiej znanym instrumentem notowanym na GPW (32% słyszało o nich i wie dokładnie czym są).** Dla obligacji tę odpowiedź wskazuje 29% badanych. Obserwujemy istotnie wyższą znajomość wszystkich instrumentów wśród osób z wyższym wykształceniem.
- **Spośród sposobów długookresowego oszczędzania na emeryturę respondenci najczęściej znają Pracownicze Plany Kapitałowe (39%) oraz IKE (37%).** Również tutaj wszystkie sposoby istotnie częściej znają osoby z wyższym wykształceniem.
- **Niewielkie odsetki badanych wskazują poszczególne instrumenty finansowe, zarówno jeśli chodzi o inwestowanie obecnie, jak i planowanie.** Również niewielkie odsetki badanych oszczędzają na emeryturę. 12% korzysta z PPK (15% planuje), zaś 6% korzysta z IKE (4% planuje).

Podsumowanie wyników

- **Najważniejsze powody wyboru spółki, w którą badani chcieliby zainwestować jest jej sytuacja biznesowa (86%),** możliwość uzyskania dywidendy (72%) oraz opinia innych uczestników rynku (53%).
- **Ponad 60% respondentów nie inwestuje na giełdzie, bo boi się strat. Również dużą barierą jest lęk przed ryzykiem** (59% – częściej najmłodszy i z wykształceniem podstawowym) oraz brak wystarczającej wiedzy (44%).

Podsumowanie wyników

Wiedza i postawy

- **W pytaniach o inwestowanie badani najczęściej zgadzają się ze stwierdzeniem dotyczącym koniecznej pełnoletności do inwestowania na giełdzie (70%).** Najmniej właściwych odpowiedzi uzyskało stwierdzenie dotyczące straty dla inwestora, który kupił USD za złotówki, a kurs USD/PL wzrósł.
- **Badani odpowiadają poprawnie średnio na połowę pytań dotyczących inwestowania. 2% nie udzieliło żadnej poprawnej odpowiedzi, a 3% odpowiedziało poprawnie na wszystkie pytania.**
- **W pytaniach o bankowość elektroniczną najwięcej osób zgadza się ze stwierdzeniami dotyczącymi nie podawania loginu i hasła w rozmowie telefonicznej z bankiem (88%) oraz koniecznością zapoznania się z całością wiadomości SMS przy otrzymaniu kodu z banku (87%).**
- **Badani odpowiadają poprawnie średnio na mniej niż 4 pytania.** 2% nie udzieliło żadnej poprawnej odpowiedzi, natomiast poprawnie na wszystkie pytania odpowiedział 1% badanych.
- **68% badanych udzieliło prawidłowej odpowiedzi w pytaniu o zastrzeżony PESEL (nie można uzyskać kredytu).** Istotnie mniej prawidłowych odpowiedzi notujemy w grupie respondentów z najniższym wykształceniem i najmłodszych, istotnie więcej zaś – wśród osób z wykształceniem wyższym.

Podsumowanie wyników

- **Jedynie 16% respondentów umie wskazać prawidłową odpowiedź w pytaniu o koszty kredytu** (wysokość oprocentowania kredytu nie jest równoznaczna z zarobkiem (marżą) banku za jego udzielenie). Istotnie niższy odsetek prawidłowych odpowiedzi obserwujemy w grupie najmłodszych badanych.
- **Prawidłową odpowiedź w pytaniu o wysokość podatku Belki (19%) wskazuje 41% respondentów.** Wartość ta jest istotnie wyższa wśród najlepiej wykształconych i osób w wieku 35–44 lata, zaś istotnie niższa wśród tych z podstawowym wykształceniem i najstarszych. Ponad ¼ badanych nie umie podać odpowiedzi na to pytanie.
- **Prawidłową odpowiedź w pytaniu o lokaty i konta oszczędnościowe wskazuje 73% respondentów.** Częściej prawidłową odpowiedź wskazują osoby w wieku 35–44 lata i z wyższym wykształceniem, rzadziej osoby w wieku 45–54 lata i najgorzej wykształcone.

JA I EKONOMIA

osobiste refleksje Polaków

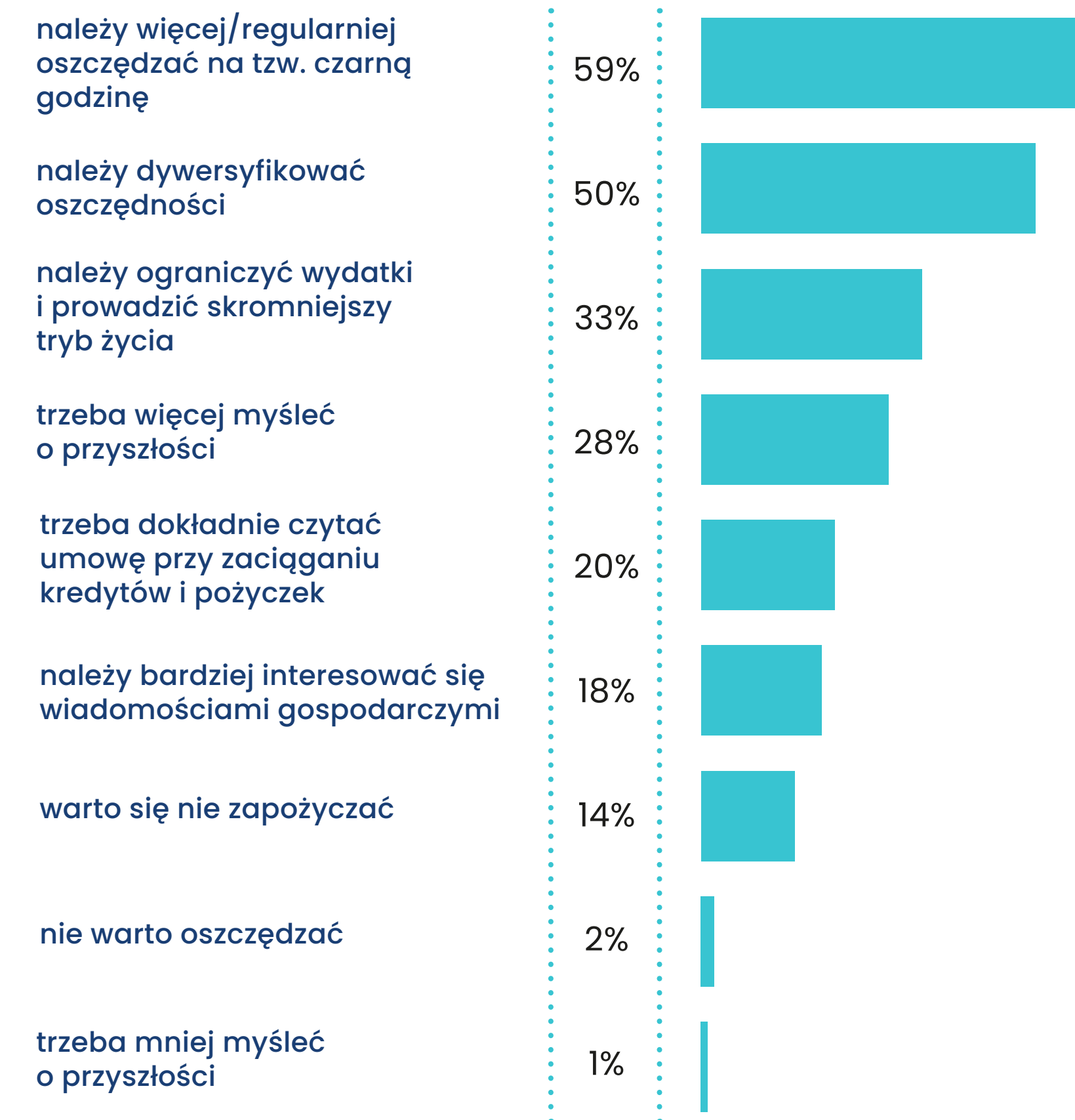
Wnioski dotyczące własnych finansów

- Jako dotyczące finansów wnioski, które można wyciągnąć po ostatnim roku, badani najczęściej wskazywali większe i bardziej regularne oszczędzanie (61%), dywersyfikację oszczędności (49%) oraz ograniczenie wydatków (33%) i większe myślenie o przyszłości (30%).

Istotnie wyżej w populacji ↑

należy ograniczyć wydatki i prowadzić skromniejszy tryb życia	Wielkość miejscowości: wieś (40%)
---	-----------------------------------

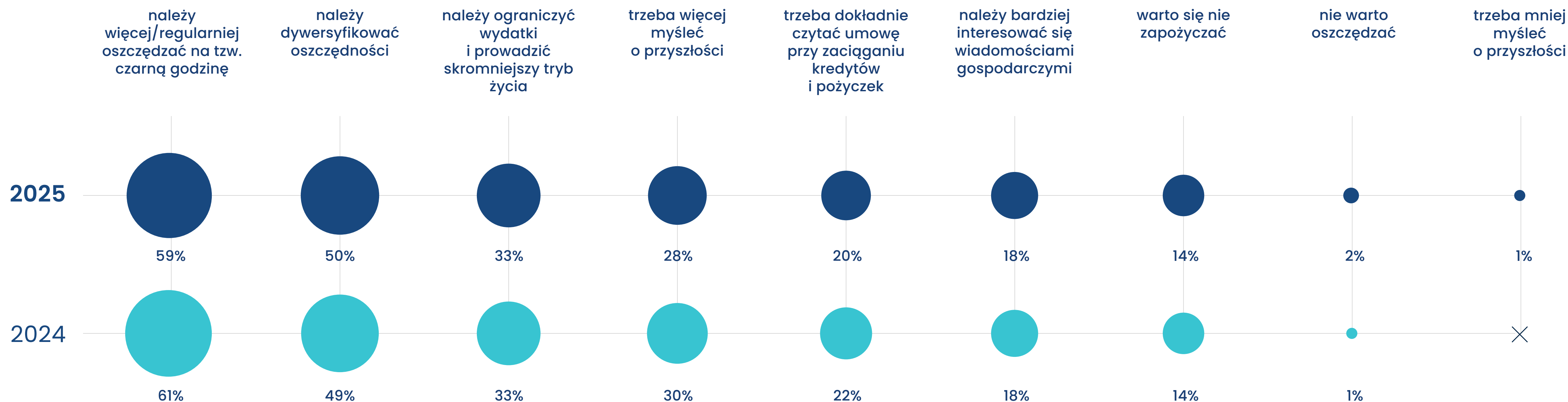
Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↓ ↑

Q16. Jakie najważniejsze wnioski dotyczące własnych finansów wyciąga Pan/Pani dla siebie po ostatnich 12 miesiącach? (wielowyborowe)

Wnioski dotyczące własnych finansów

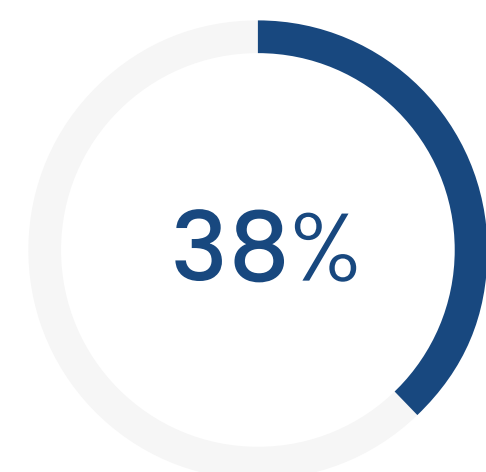
Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↓ ↑

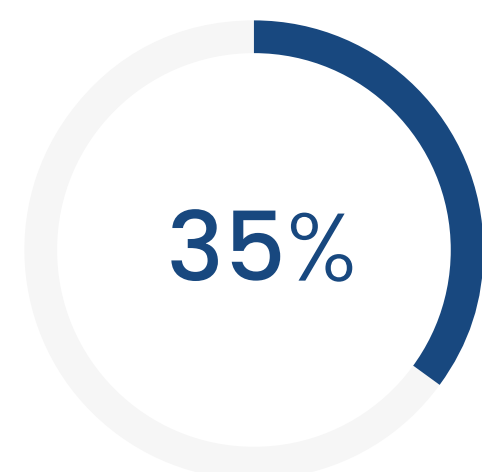
Q16. Jakie najważniejsze wnioski dotyczące własnych finansów wyciąga Pan/Pani dla siebie po ostatnich 12 miesiącach? (wielowyborowe)

Poprawa poziomu wiedzy ekonomicznej

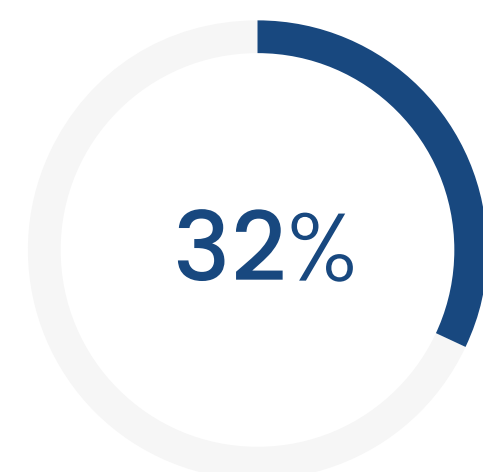
Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↓ ↑

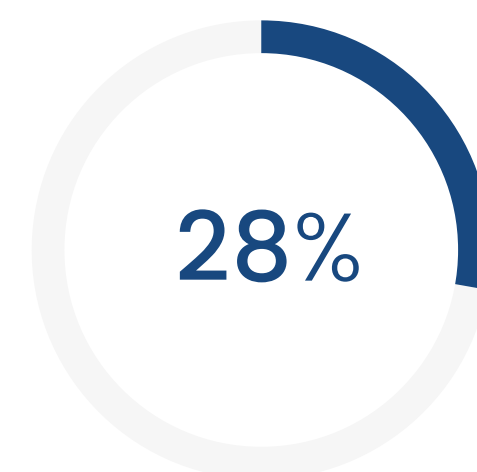
Lepsze efekty
w oszczędzaniu

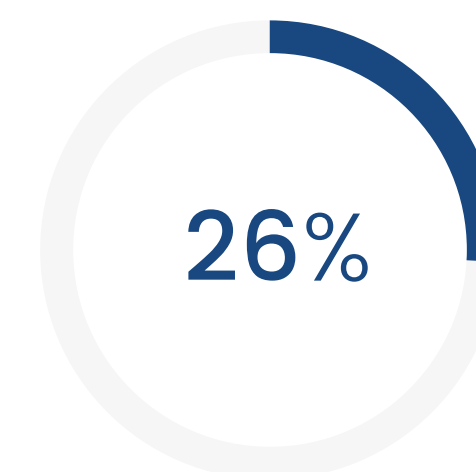
Lepsze gospodarowanie
budżetem domowym –
przychodami i wydatkami

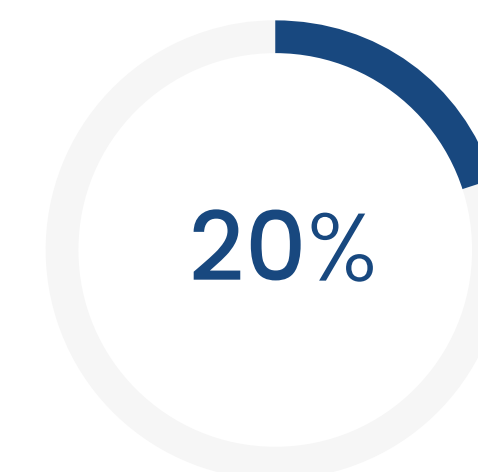
Większe poczucie
bezpieczeństwa
finansowego

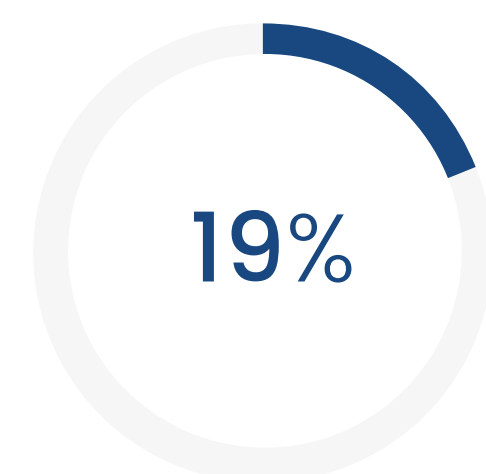
Lepsze rozumienie
mechanizmów
gospodarki

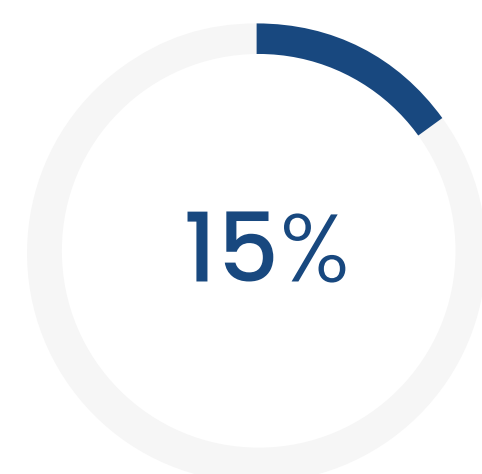
Lepsze efekty
w inwestowaniu

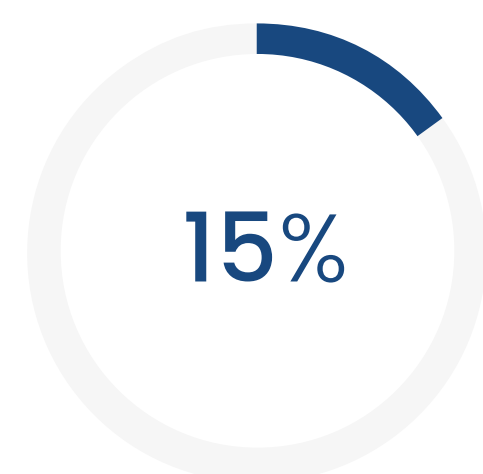
Otrzymanie lepszej pracy

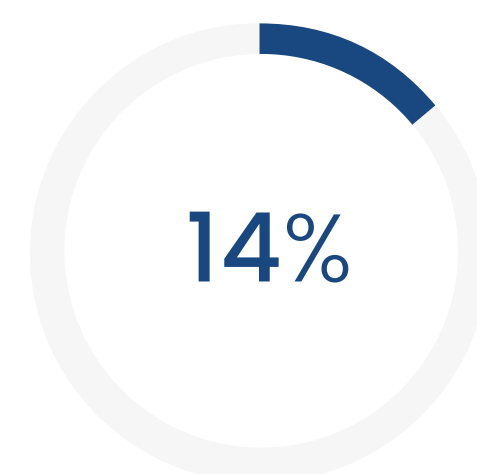
Lepsze warunki życia

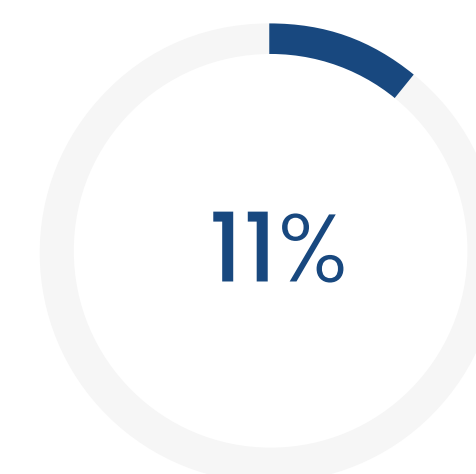
Wyższe wynagrodzenie

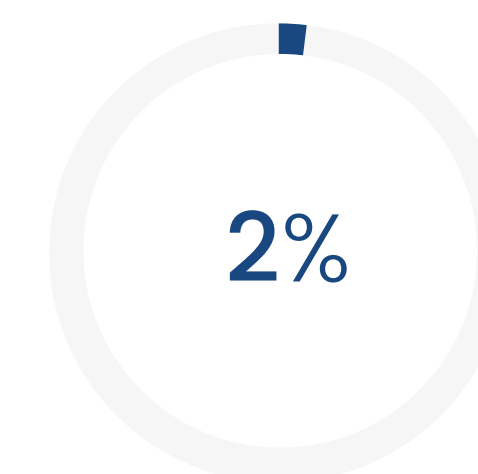
Korzystanie z ulg
podatkowych i unikanie
różnych obciążeń
finansowych

Lepsze rozumienie umów
kredytowych

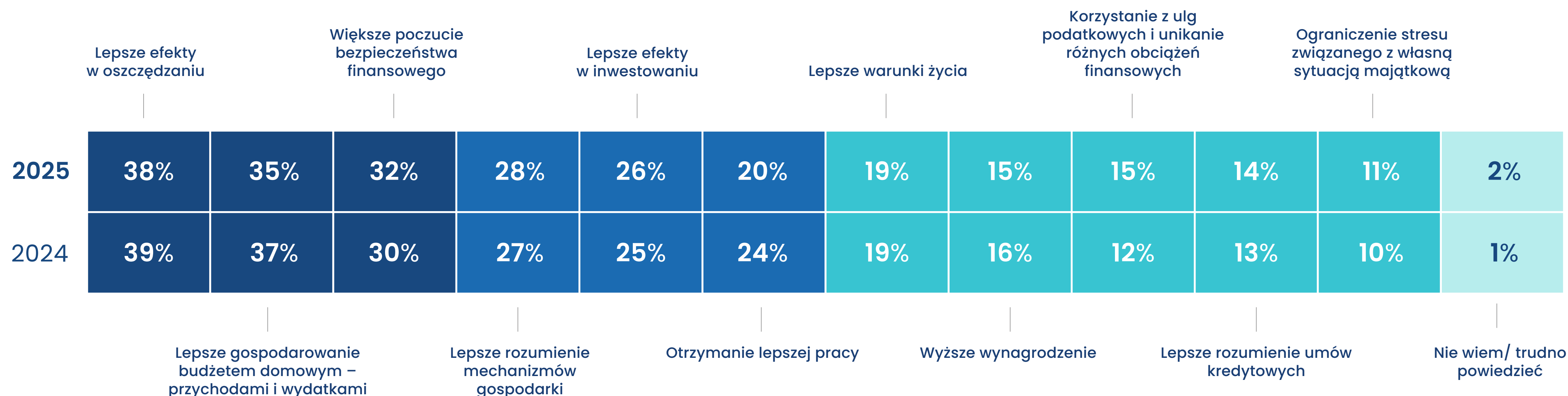
Ograniczenie stresu
związanego z własną
sytuacją majątkową

Nie wiem/ trudno
powiedzieć

Q17. Do czego, Pana/Pani zdaniem, może najbardziej przyczynić się poprawa poziomu Pana/Pani wiedzy ekonomicznej? (wielowyborowe)

Poprawa poziomu wiedzy ekonomicznej

Q17. Do czego, Pana/Pani zdaniem, może najbardziej przyczynić się poprawa poziomu Pana/Pani wiedzy ekonomicznej? (wielowyborowe)

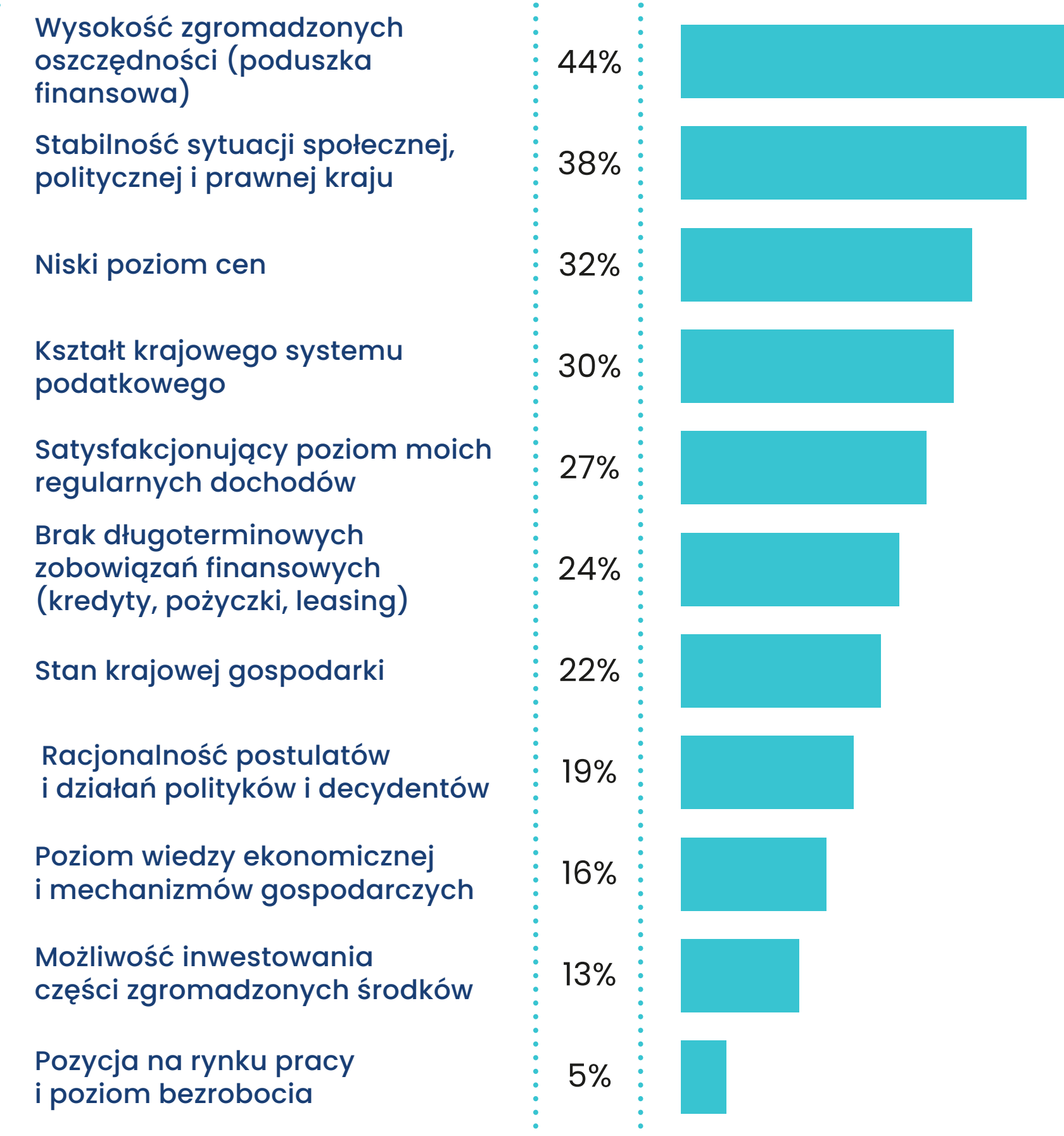
Poczucie bezpieczeństwa ekonomicznego

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↓ ↑

- Poczucie bezpieczeństwa ekonomicznego kształtuje przede wszystkim wysokość zgromadzonych oszczędności (44%). Nieco rzadziej wskazywana jest stabilność sytuacji społeczno-ekonomicznej w kraju (38%) i niski poziom cen (32%).

Istotnie wyżej w populacji ↑

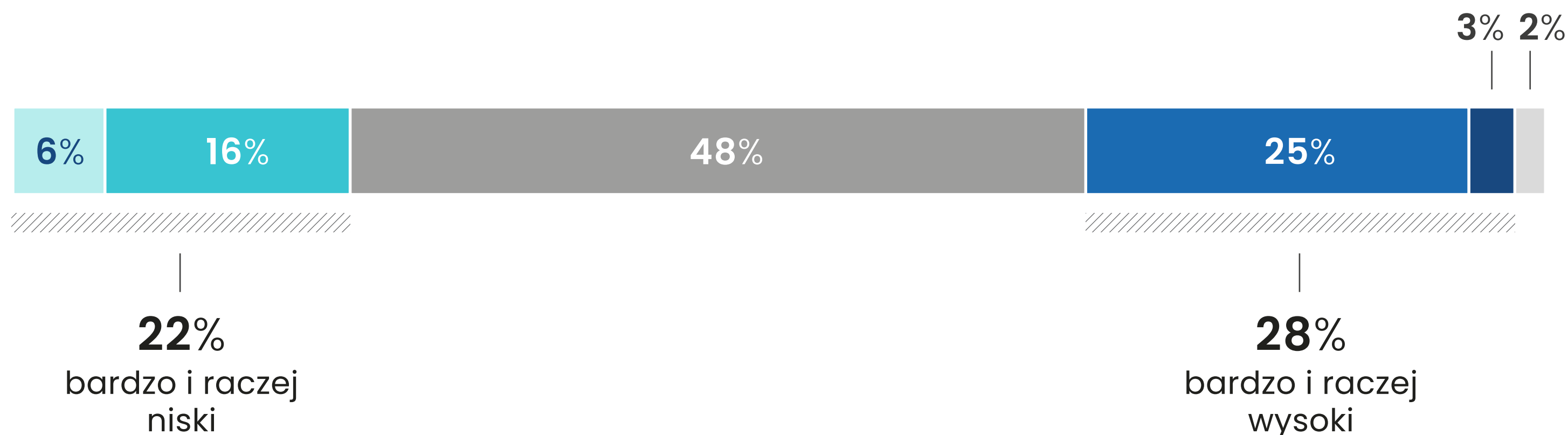
Brak długoterminowych zobowiązań finansowych (kredyty, pożyczki, leasing)	Płeć: kobiety (28%)
--	---------------------

Q18. Które z poniższych czynników najbardziej kształtują Pana/i poczucie bezpieczeństwa ekonomicznego? (wielowyborowe)

Ocena poziomu bezpieczeństwa

- Niemal połowa badanych przeciętnie ocenia swój poziom bezpieczeństwa ekonomicznego, podczas gdy 22% uważa, że jest on bardzo i raczej niski, zaś 29%, że jest bardzo i raczej wysoki. Niżej oceniają swój poziom bezpieczeństwa osoby w wieku 45-64 lata oraz te z wykształceniem podstawowym, wyżej zaś – osoby z wykształceniem wyższym.

● bardzo niski
 ● raczej niski
 ● przeciętny
 ● raczej wysoki
● bardzo wysoki
 ● trudno powiedzieć

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↓ ↑

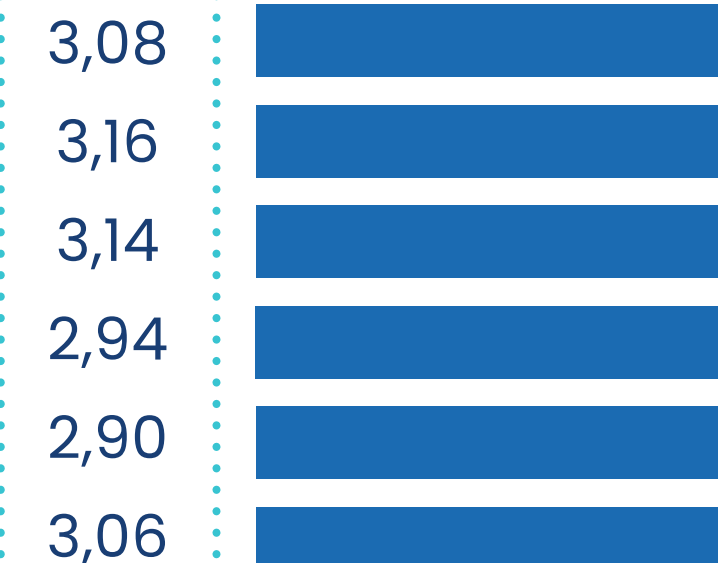
PŁEĆ

kobieta
mężczyzna

WIEK

18-24
25-34
35-44
45-54
55-64
65+

WYKSZTAŁCENIE

podst./zawodowe
średnie
wyższe

WIEDZA I POSTAWY

zarządzanie finansami w praktyce

Bankowość elektroniczna

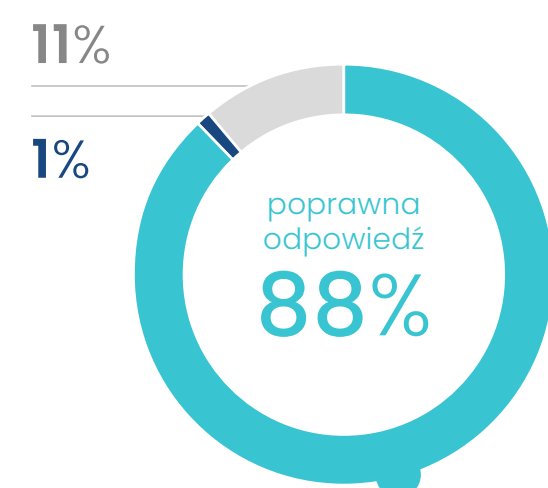
Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↓ ↑

- W pytaniach o bankowość elektroniczną najwięcej osób zgadza się ze stwierdzeniami dotyczącymi niepodawania loginu i hasła w rozmowie telefonicznej z bankiem (88%) oraz koniecznością zapoznania się z całością wiadomości SMS przy otrzymaniu kodu z banku (87%).

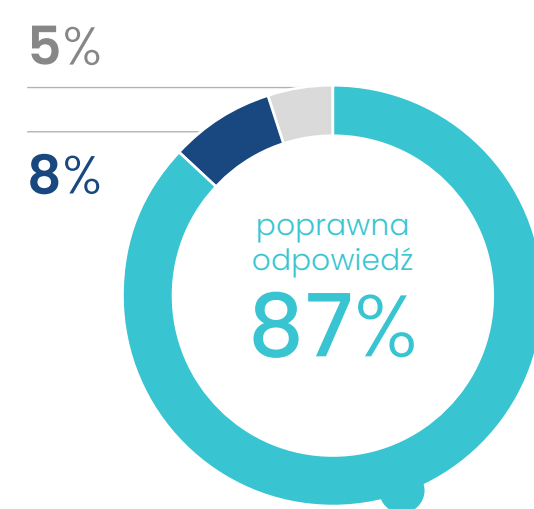
Istotnie wyżej w populacji ↑

Kontakt telefoniczny z banku	Wykształcenie: wyższe (93%)
Prawdziwość kontaktu mailowego	Wiek: 25-34 (66%); Wykształcenie: wyższe (73%)

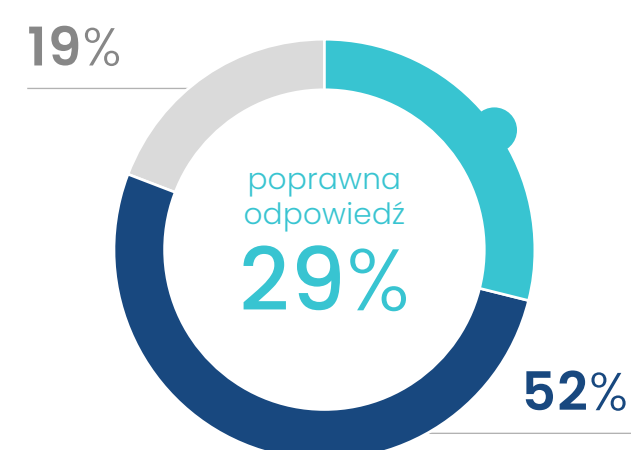
W przypadku kontaktu telefonicznego ze strony banku w sprawie zarejestrowania na koncie podejrzananej transakcji, nigdy nie podajemy w rozmowie z konsultantem loginu oraz hasła do bankowości internetowej.

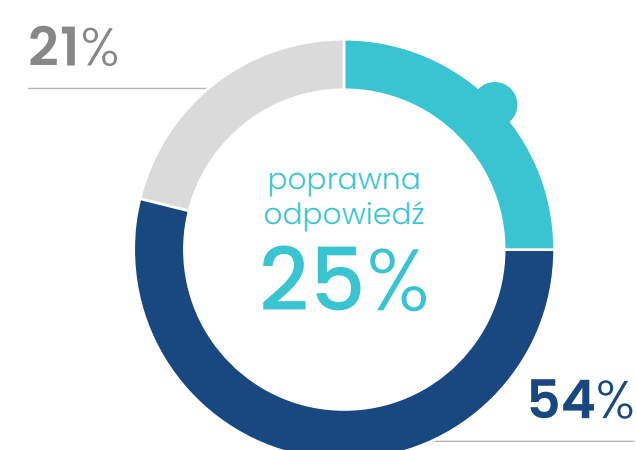
Jeśli w trakcie korzystania z konta za pośrednictwem prawdziwej strony internetowej banku, otrzyma się SMS z kodem autoryzacyjnym, należy przed kolejnym krokiem dokładnie zapoznać się z treścią całej wiadomości SMS.

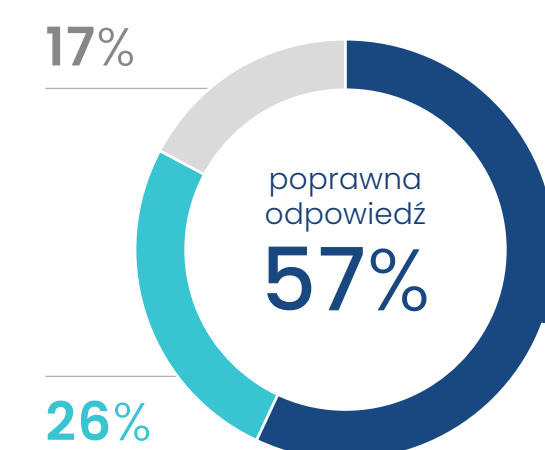
Wpisanie w pasek adresu przeglądarki internetowej pełnego adresu strony internetowej banku jest bezpieczniejsze niż skorzystanie z linku do tej strony za pośrednictwem wyszukiwarki.

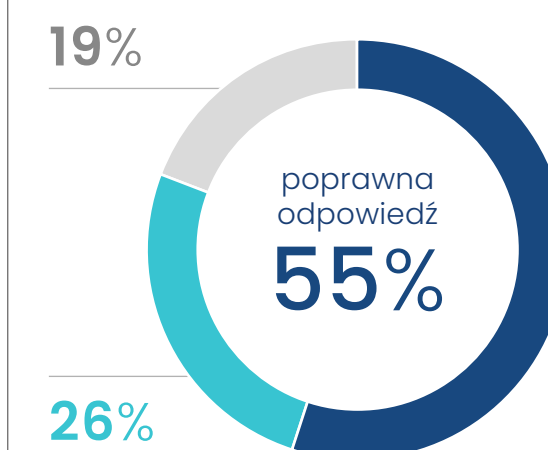
Bezpieczne płacenie kartą płatniczą w sieci może wymagać wyłącznie podania numeru karty, kodu CVV/CVC oraz daty ważności karty.

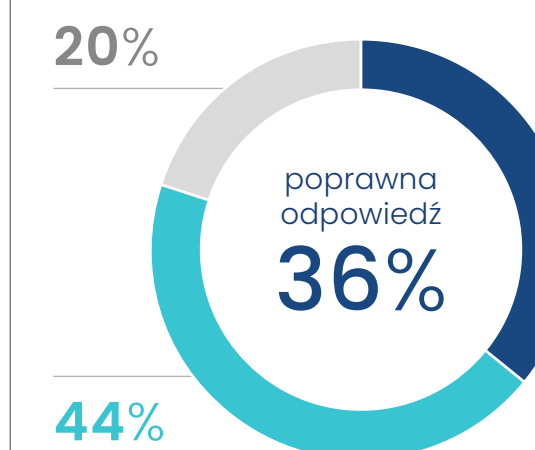
Jeśli przy pasku adresu przeglądarki internetowej znajduje się symbol „zielonej kłódki”, możemy być pewni, że strona internetowa banku jest prawdziwa.

Wątpliwości co do prawdziwości źródła kontaktu mailowego z banku, najlepiej weryfikować tą samą drogą czyli poprzez kontakt mailowy.

Aktualizacja systemu operacyjnego smartfona w przeciwieństwie do aktualizacji programu antywirusowego nie wpływa na bezpieczeństwo podczas korzystania z aplikacji mobilnej banku.

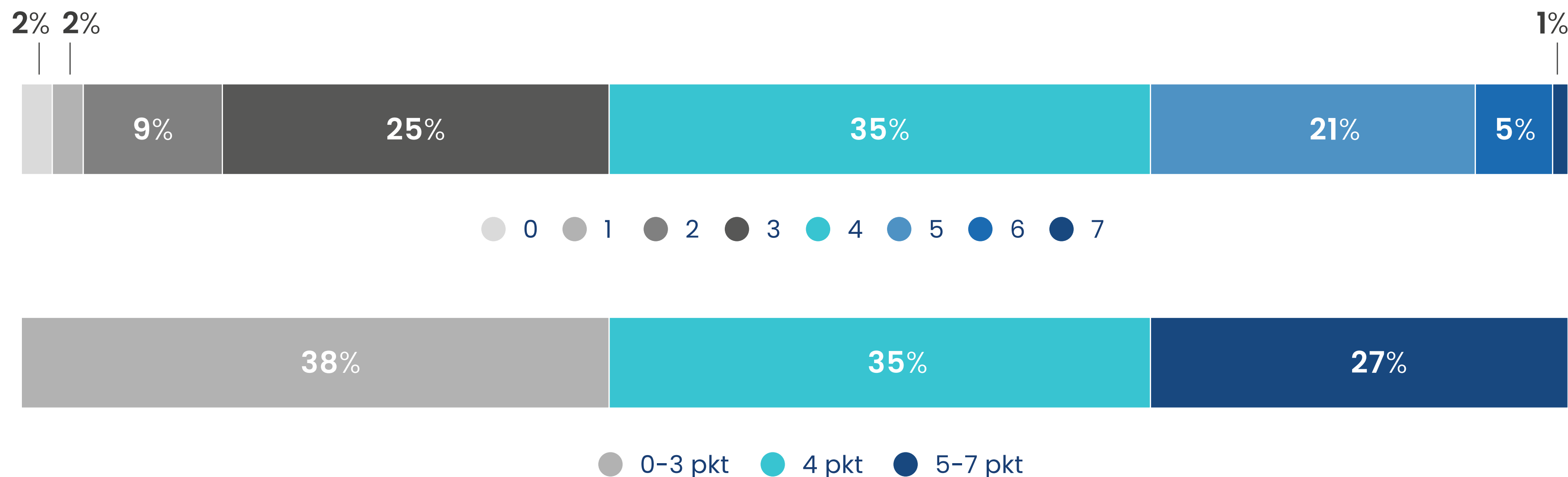
Q11. Z którymi stwierdzeniami w zakresie użytkowania bankowości elektronicznej zgadza się Pan(i) lub nie zgadza? (odsetek odpowiedzi poprawnych)

● Zgadzam się ● Nie zgadzam się ● Nie wiem

Bankowość elektroniczna

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↓ ↑

- Badani odpowiadają poprawnie średnio na mniej niż 4 pytania. 2% nie udzieliło żadnej poprawnej odpowiedzi, natomiast poprawnie na wszystkie pytania odpowiedział 1% badanych.

Średnio:
3,77
poprawnych
odpowiedzi

Q11. Z którymi stwierdzeniami w zakresie użytkowania bankowości elektronicznej zgadza się Pan(i) lub nie zgadza? (odsetek odpowiedzi poprawnych)

Pytanie testowe 1 – Zastrzeżony PESEL

- 68% badanych udzieliło prawidłowej odpowiedzi w pytaniu o zastrzeżony PESEL (nie można uzyskać kredytu). Istotnie mniej prawidłowych odpowiedzi notujemy w grupie respondentów z najniższym wykształceniem i najmłodszych, istotnie więcej zaś – wśród osób z wykształceniem wyższym.

- Banki i instytucje finansowe nie mogą udzielić kredytu na zastrzeżony numer PESEL
- Można nadal zaciągać zobowiązania finansowe, ale wymaga to dodatkowej weryfikacji tożsamości
- PESEL zostaje usunięty z systemów bankowych i administracyjnych
- Zastrzeżenie PESEL dotyczy tylko transakcji internetowych, nie ma wpływu na operacje w placówkach bankowych
- Nie wiem

PŁEĆ

kobieta
mężczyzna

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↓ ↑

Odsetek prawidłowych odpowiedzi w grupach

WIEK

18-24
25-34
35-44
45-54
55-64
65+

68%
68%
61%
71%
65%
70%
68%
71%

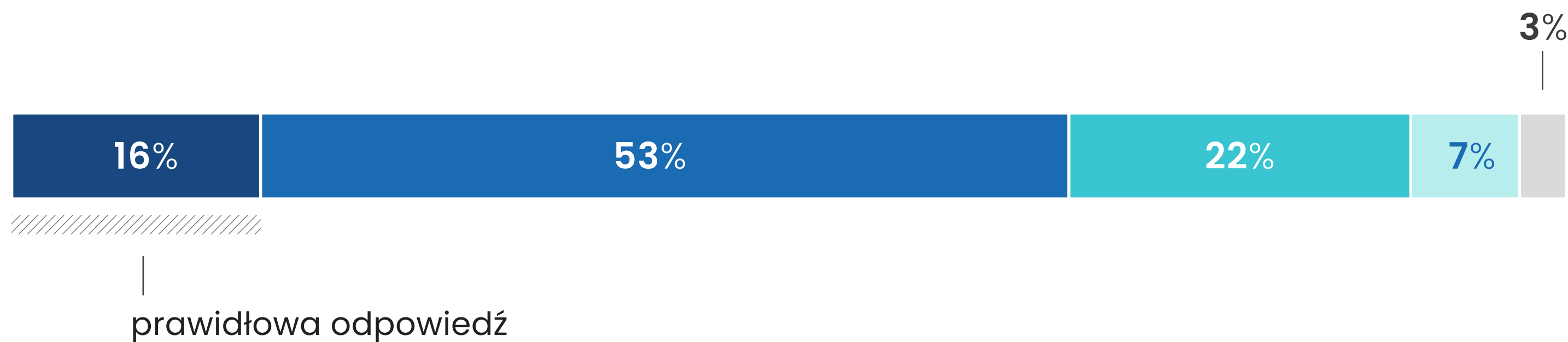
WYKSZTAŁCENIE

podst./zawodowe
średnie
wyższe

59%
69%
80%

Pytanie testowe 2 – Koszty kredytu

- Jedynie 16% respondentów umie wskazać prawidłową odpowiedź w pytaniu o koszty kredytu (wysokość oprocentowania kredytu nie jest równoznaczna z zarobkiem (marżą) banku za jego udzielenie). Istotnie niższy odsetek prawidłowych odpowiedzi obserwujemy w grupie najmłodszych badanych.

- Wysokość oprocentowania kredytu nie jest równoznaczna z zarobkiem (marżą) banku za jego udzielenie
- Wysokość marży kredytu zależy wyłącznie od strategii biznesowej banku
- Podatek bankowy odprowadzany przez banki nie ma wpływu na koszty udzielanych kredytów
- Bank indywidualnie ustala wskaźnik stopy procentowej (np. WIBOR), po jakiej udziela pożyczek
- Nie wiem

PŁEĆ

kobieta
mężczyzna

WIEK

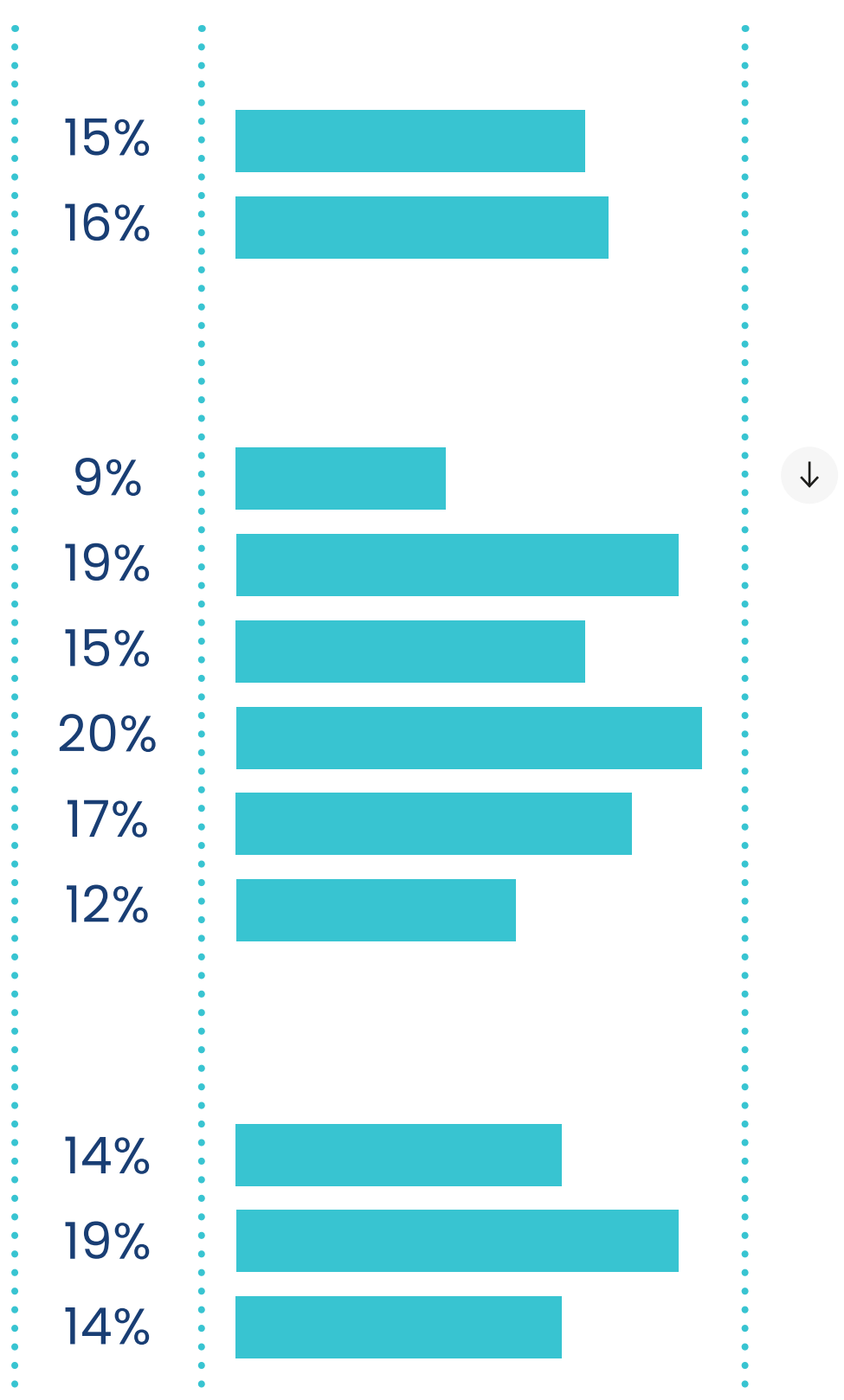
18-24
25-34
35-44
45-54
55-64
65+

WYKSZTAŁCENIE

podst./zawodowe
średnie
wyższe

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↓ ↑

Odsetek prawidłowych odpowiedzi w grupach

Pytanie testowe 3 – Podatek Belki

- Prawidłową odpowiedź w pytaniu o wysokość podatku Belki (19%) wskazuje 41% respondentów. Wartość ta jest istotnie wyższa wśród najlepiej wykształconych i osób w wieku 35–44 lata, zaś istotnie niższa wśród tych z podstawowym wykształceniem i najstarszych. Ponad badanych nie umie podać odpowiedzi na to pytanie.

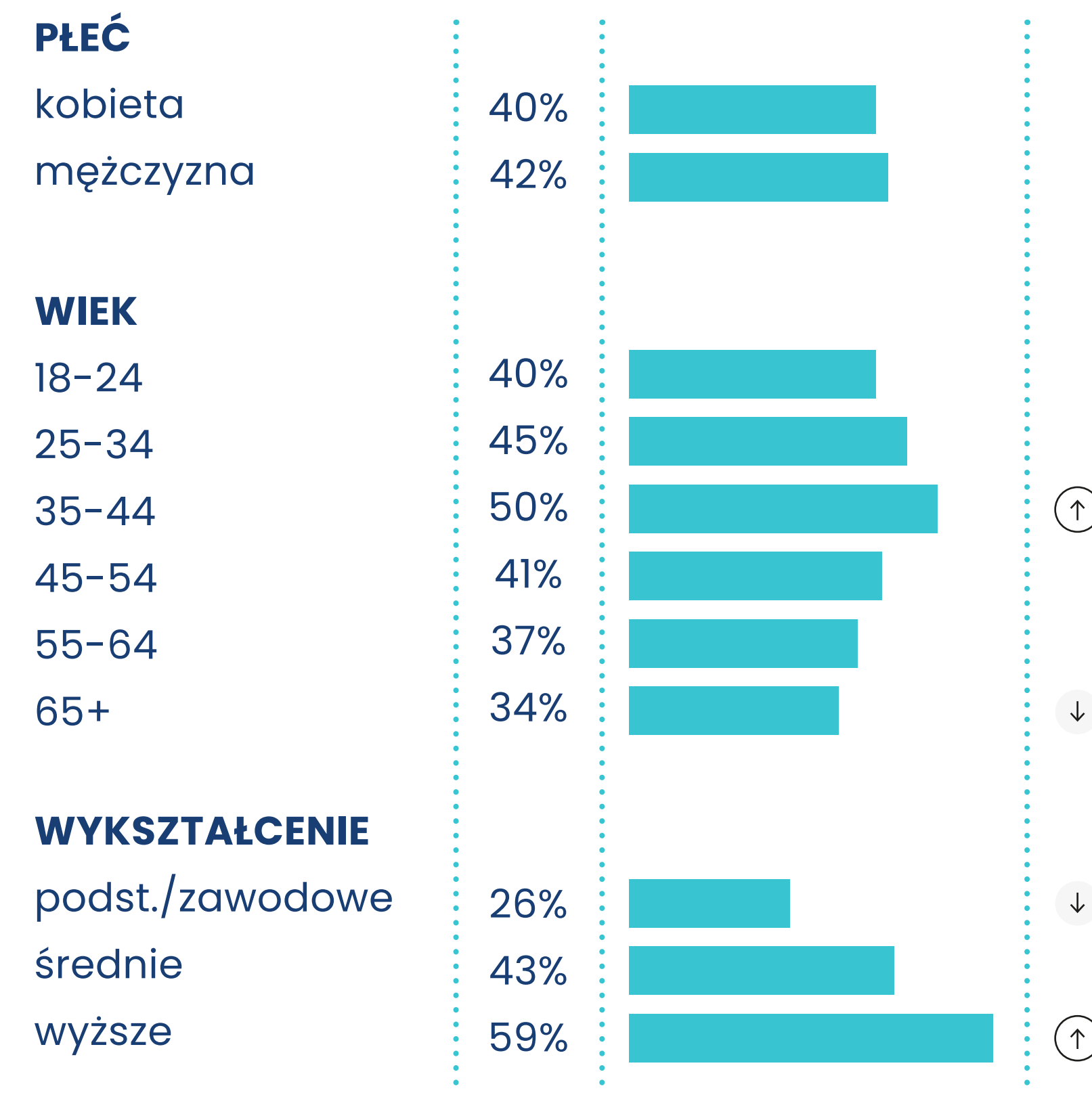

prawidłowa odpowiedź

- 8%
- 12%
- Jest zależna od wysokości dochodów
- 23%
- Nie wiem

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↑ ↓

Odsetek prawidłowych odpowiedzi w grupach

Q14. Ile wynosi obowiązująca obecnie stawka tzw. podatku Belki, czyli podatku od dochodów kapitałowych (np. lokaty terminowej lub funduszy inwestycyjnych)?

Pytanie testowe 4 – Lokaty i konta oszczędnościowe

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↓ ↑

- Prawidłową odpowiedź w pytaniu o lokaty i konta oszczędnościowe wskazuje 73% respondentów. Częściej prawidłową odpowiedź wskazują osoby w wieku 35-44 lata i z wyższym wykształceniem, rzadziej osoby w wieku 45-54 lata i najgorzej wykształcone.

prawidłowa odpowiedź

- Lokata terminowa może ograniczać dostęp do ulokowanych środków na określony czas, a konto oszczędnościowe pozwala na swobodne korzystanie z pieniędzy
- Konto oszczędnościowe można założyć tylko w jednej walucie obcej
- Lokata terminowa daje dostęp do ulokowanych pieniędzy w dowolnym momencie bez utraty odsetek
- Konto oszczędnościowe ma zazwyczaj wyższe oprocentowanie niż lokata terminowa
- Nie wiem

PŁEĆ

kobieta
mężczyzna

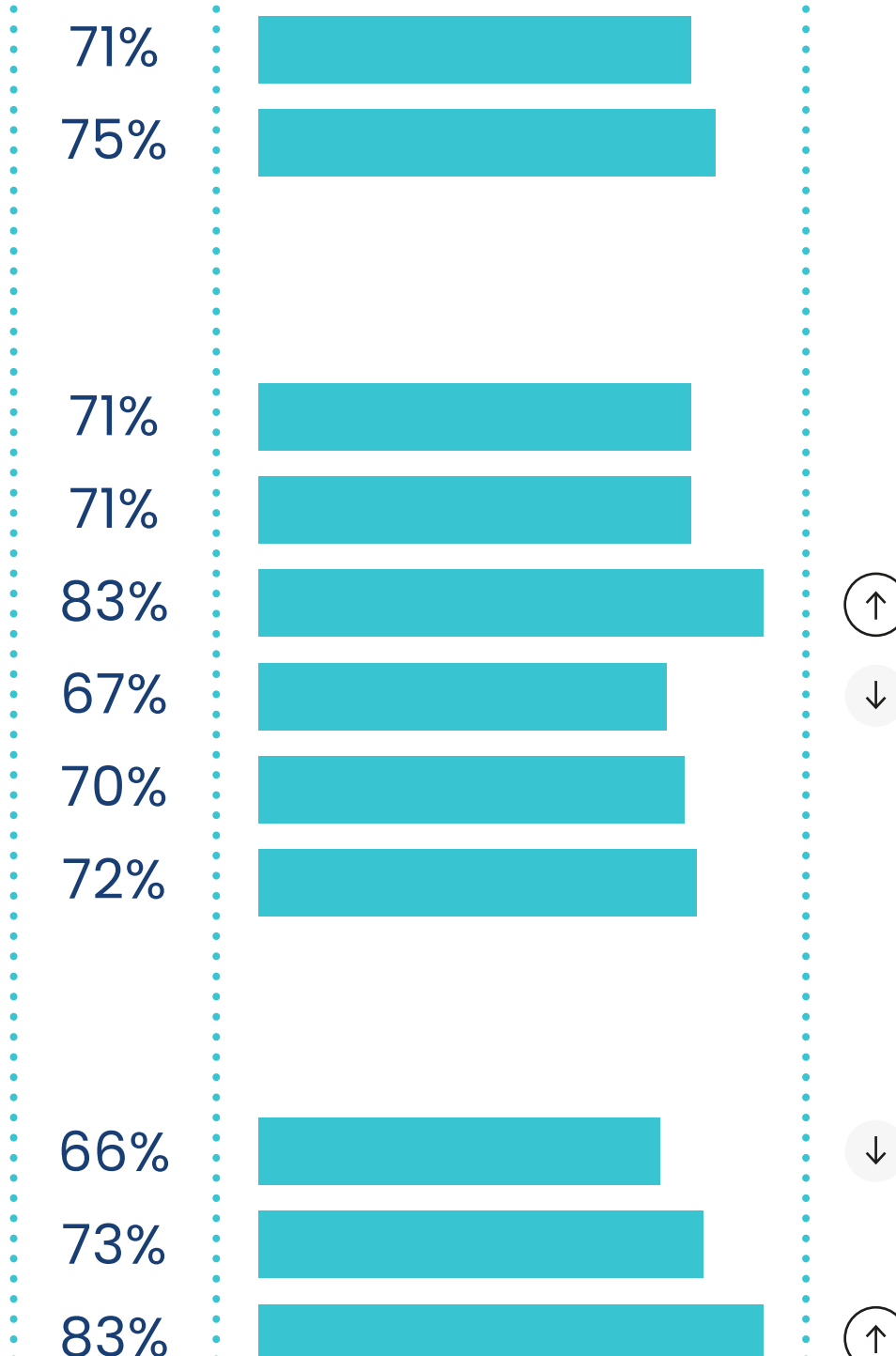
WIEK

18-24
25-34
35-44
45-54
55-64
65+

WYKSZTAŁCENIE

podst./zawodowe
średnie
wyższe

Odsetek prawidłowych odpowiedzi w grupach

Q15. Które z poniższych zdań jest, Pana/i zdaniem, prawdziwe?

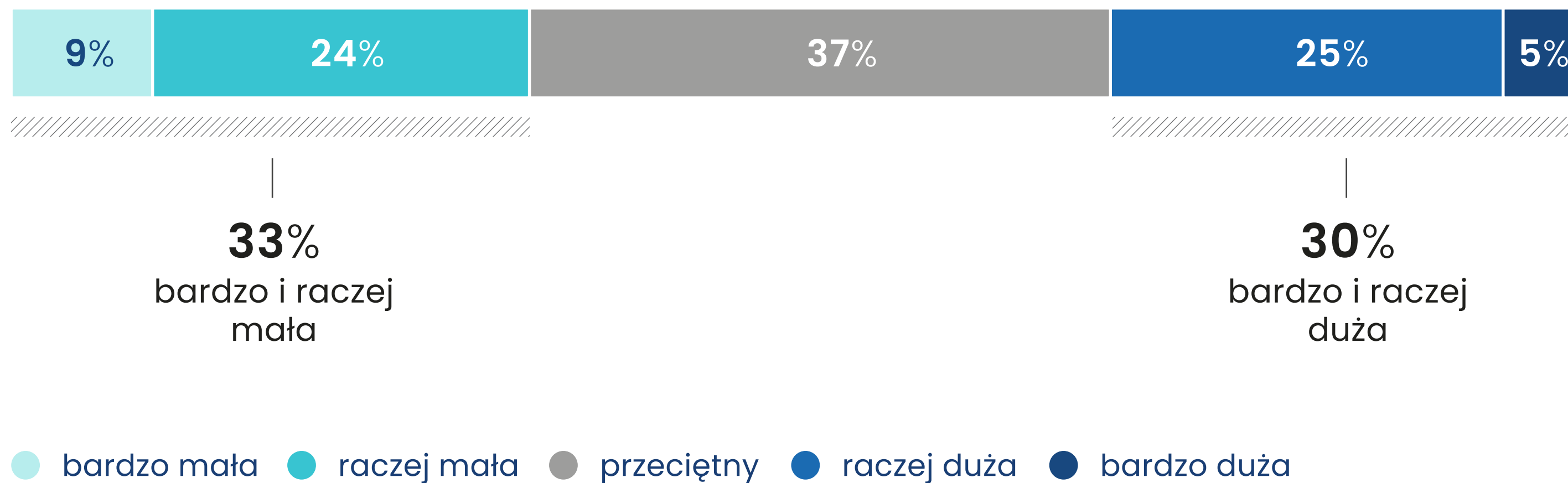
JA I EDUKACJA EKONOMICZNA

samoocena, preferencje, wyzwania, oczekiwania

(porównanie w latach 2020-2025)

Samooceena wiedzy ekonomicznej

- Średnia ocena własnej wiedzy ekonomicznej badanych wynosi 2,92, przy czym 33% ocenia swoją wiedzę jako bardzo i raczej małą, zaś 30% jako dużą i bardzo dużą. Płeć nie różnicuje poziomu tej wiedzy, natomiast obserwujemy istotne różnice u respondentów w różnym wieku i o różnym poziomie wykształcenia – niżej swoją wiedzę oceniają najmłodszy, najstarsi i naj słabiej wykształceni, wyżej – osoby z wykształceniem wyższym.

PŁEĆ

kobieta
mężczyzna

2,90
2,95

WIEK

18-24
25-34
35-44
45-54
55-64
65+

2,60
3,17
3,06
3,03
2,87
2,70

WYKSZTAŁCENIE

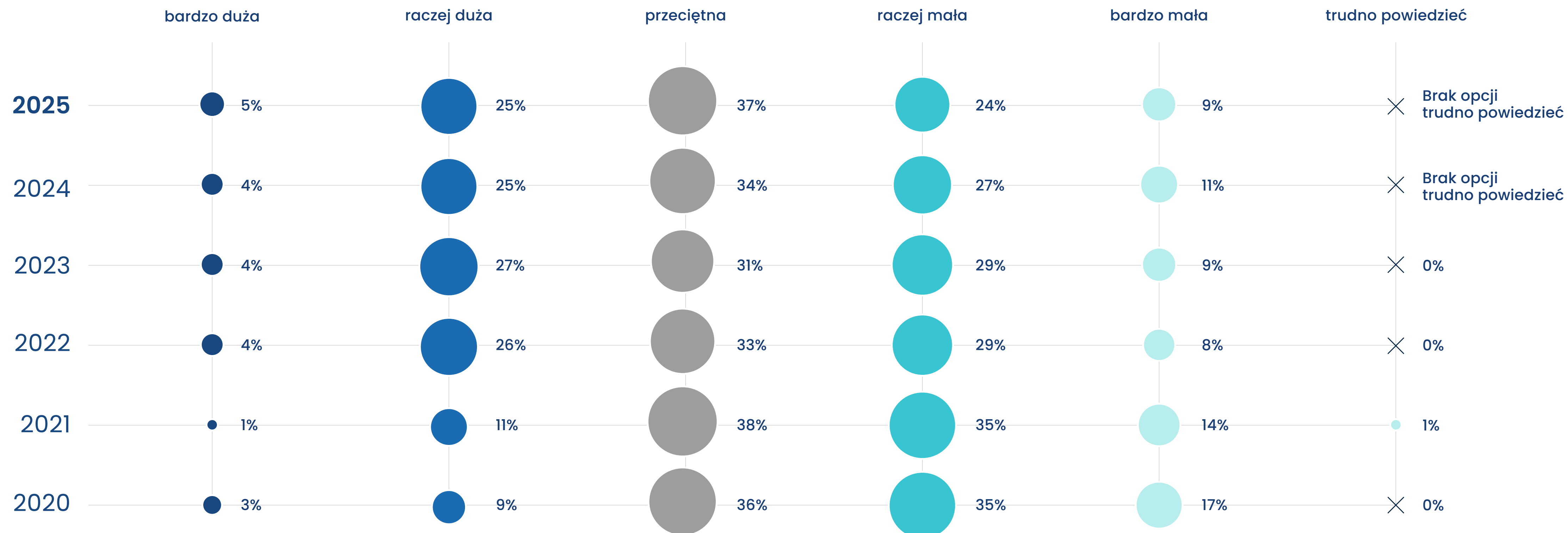
podst./zawodowe
średnie
wyższe

2,25
3,05
3,67

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↓ ↑

Q1. Jak ogólnie ocenia Pan/Pani swoją wiedzę w zakresie finansów/ekonomii (m.in. zarządzania osobistymi finansami, korzystania z usług bankowych i znajomości zasad funkcjonowania gospodarki), w kontekście osobistych potrzeb w tym zakresie? (skala 1-5)

Samooocena wiedzy ekonomicznej

Q1. Jak ogólnie ocenia Pan/Pani swoją wiedzę w zakresie finansów/ekonomii (m.in. zarządzania osobistymi finansami, korzystania z usług bankowych i znajomości zasad funkcjonowania gospodarki), w kontekście osobistych potrzeb w tym zakresie?

Źródła wiedzy ekonomicznej

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↓ ↑

- Najczęściej wskazywanym źródłem wiedzy ekonomicznej są blogi i portale internetowe – 62% (częściej wskazywane przez młodszych badanych). Młodzi częściej też wskazują szkołę i uczelnię. Starsi natomiast częściej wskazują instytucje finansowe i ekspertów.

Istotnie wyżej w populacji ↑

Z blogów i portali internetowych	Wiek: 18-24 (78%), 45-54 (70%)
Z mediów	Wiek: 55-65 (40%)
Od banków i innych instytucji finansowych	Wiek: powyżej 65 lat (36%)
Z podcastów i materiałów wideo	Wiek: 45-54 (33%)
Od innych osób/ ekspertów	Wiek: powyżej 65 lat (26%)
Od innych osób – znajomych/ rodziny	Wiek: 25-34 (24%)
Ze szkoły lub uczelni	Wiek: 18-24 (21%); Wykształcenie: wyższe (19%)

Z internetu – z blogów i portali internetowych

62%

Z mediów

34%

Od banków i innych instytucji sektora finansowego

30%

Z internetu – z podcastów i materiałów wideo

27%

Od innych osób/ekspertów

20%

Od innych osób – znajomych/ rodziny

18%

Od instytucji publicznych

18%

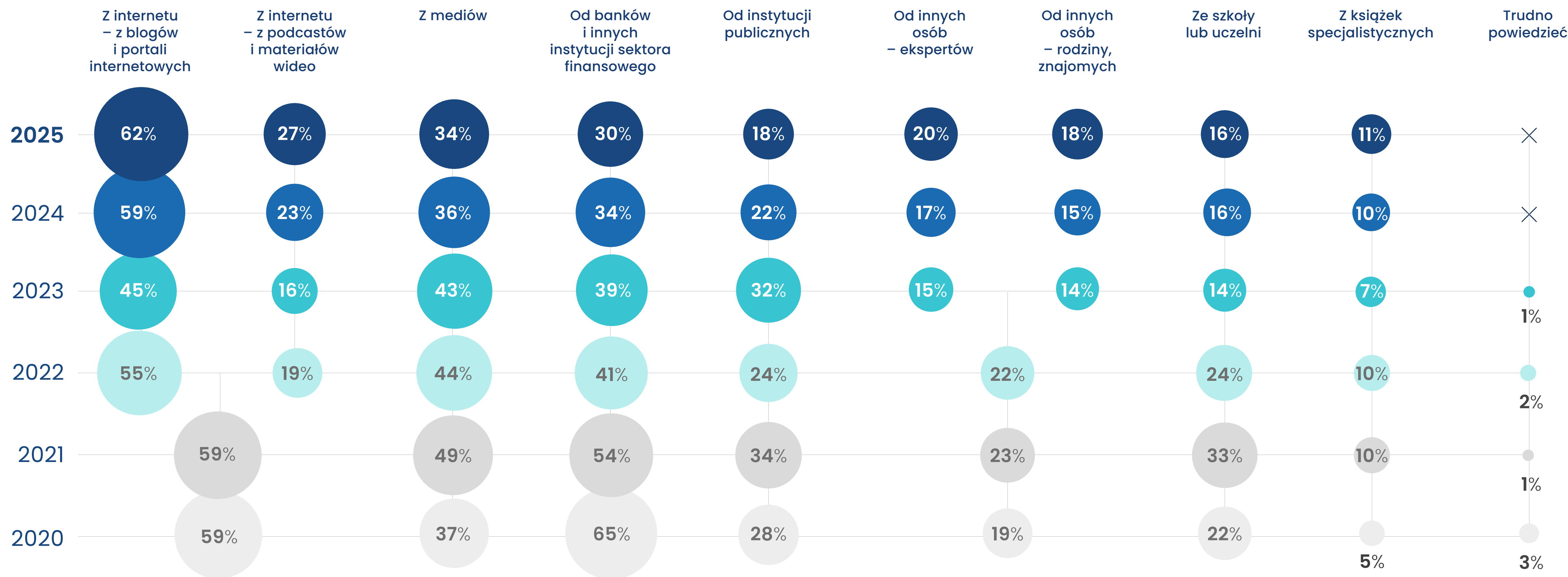
Ze szkoły lub uczelni

16%

Z książek specjalistycznych

11%

Źródła wiedzy ekonomicznej

Q2. Skąd najczęściej czerpie Pan/Pani wiedzę z zakresu finansów / ekonomii? (wielowyborowe)

Obszary niedoboru wiedzy

- Najwięcej Polaków odczuwa brak wiedzy w obszarze cyberbezpieczeństwa (46%). Istotnie częściej wskazują go osoby w wieku 45–54 lata. Rzadziej wskazywane są inwestowanie (32%), system podatkowy (28%) i kredyty i pożyczki (21%), najrzadziej zaś ubezpieczenia (14%) i płatności bezgotówkowe (5%). Co ciekawe, z płatnościami bezgotówkowymi nie mają już problemów również osoby najstarsze, co było widoczne w poprzednich pomiarach.

Istotnie wyżej w populacji ↑

Cyberbezpieczeństwo	Wiek: 45–54 (52%)
Inwestowanie	Wiek: 25–34 (40%); Wielkość miejscowości: miasta do 20 tys. (39%) i 100–500 tys. (38%)
System podatkowy	Wielkość miejscowości: miasta do 20 tys. (36%)
System emerytalny	Wiek: 18–24 (24%), 25–34 (23%); Wielkość miejscowości: miasta 500 tys.+ (22%)
Ubezpieczenia	Wiek: 25–34 (21%)

Cyberbezpieczeństwo

46%

Inwestowanie

32%

System podatkowy

28%

Kredyty i pożyczki

21%

Oszczędzanie

18%

Finanse publiczne

18%

Przedsiębiorczość

18%

System emerytalny

14%

Ubezpieczenia

14%

Płatności bezgotówkowe

5%

Trudno powiedzieć

2%

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↓ ↑

Obszary wymagające poprawy

► Zdecydowanie najczęściej wymienianym obszarem wymagającym poprawy jest cyberbezpieczeństwo (41%). Rzadziej wskazywane są system podatkowy (24%), inwestowanie (19%) i system emerytalny (18%), najrzadziej zaś ubezpieczenia (5%) i płatności bezgotówkowe (2%).

Istotnie wyżej w populacji ↑

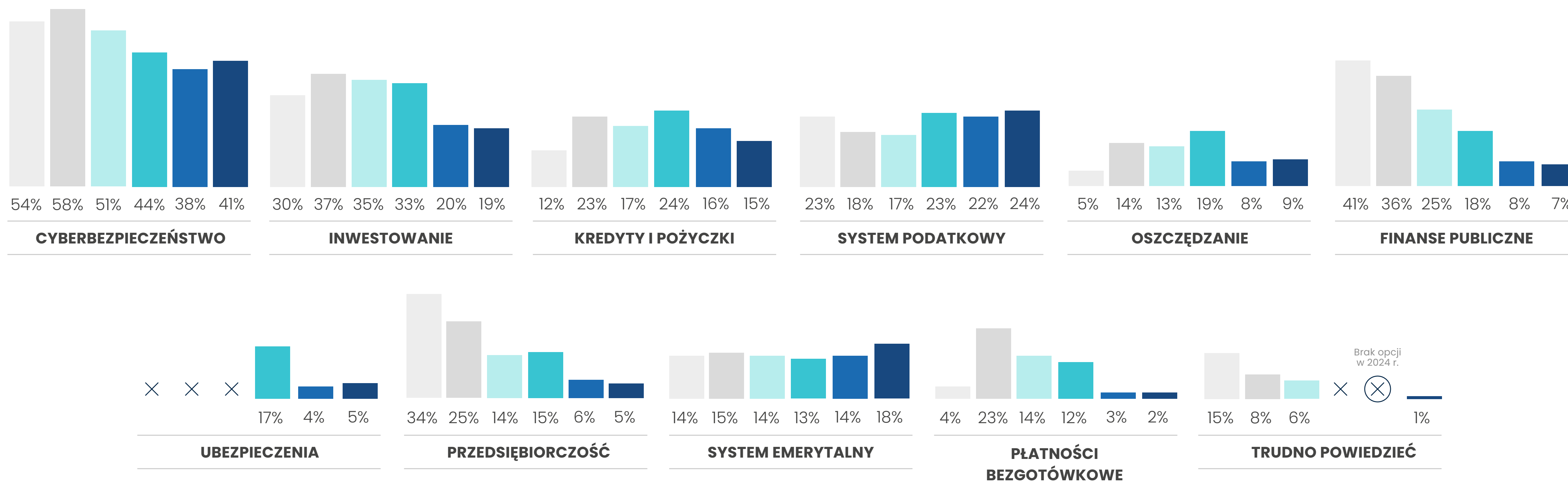
Cyberbezpieczeństwo	Wiek: 25–34 (48%); Wielkość miejscowości: miasta 100–500 tys. (49%); Wykształcenie: wyższe (46%)
Inwestowanie	Wykształcenie: wyższe (24%)
Kredyty i pożyczki	Wiek: 35–44 (20%)
System emerytalny	Wiek: 65+ (25%)

Q3a. W których obszarach wiedzy finansowej odczuwa Pan/Pani największą potrzebę jej poprawy? (wielowyborowe)

Obszary wymagające poprawy

2020 2021 2022 2023 2024 2025

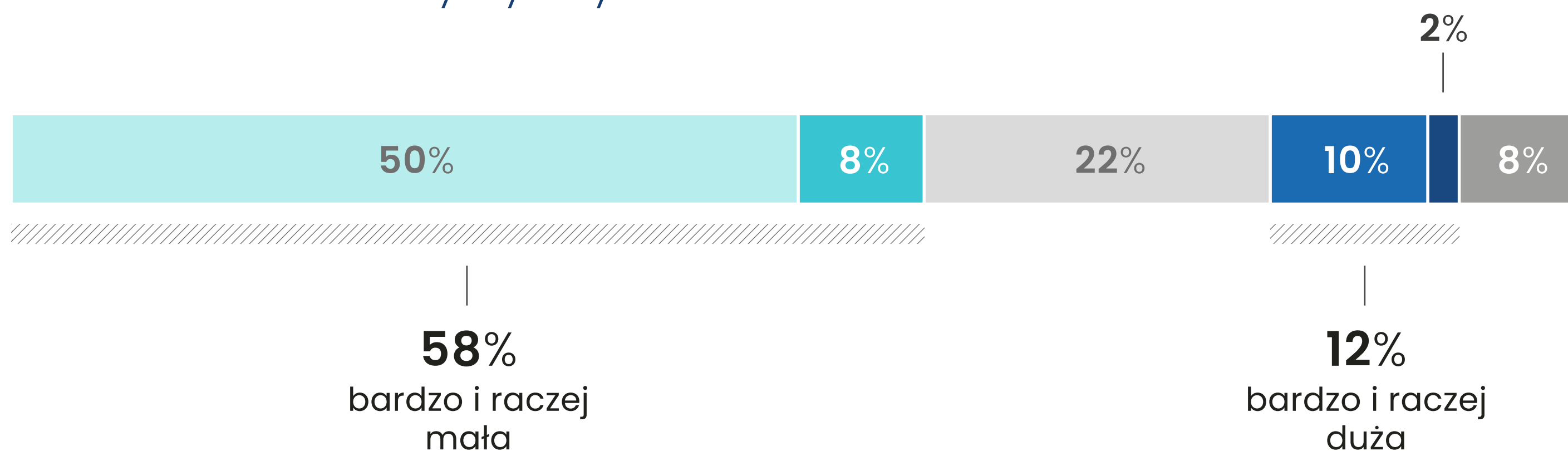

Q3a. W których obszarach wiedzy finansowej odczuwa Pan/Pani największą potrzebę jej poprawy? (wielowyborowe)

INWESTOWANIE I RYNEK KAPITAŁOWY

Samocena poziomu wiedzy o giełdzie

► Badani nisko oceniają swoją wiedzę na temat zasad funkcjonowania Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie. Jedynie 12% uważa, że ich wiedza jest bardzo lub raczej duża, zaś aż 58% – że jest bardzo lub raczej niska. Ponad 20% badanych twierdzi, że nie ma żadnej wiedzy na ten temat. Istotnie niżej swoją wiedzę o GPW oceniają najślabiej wykształceni, zaś wyżej osoby w wieku 35–44 lata i ci z wyższym wykształceniem.

● bardzo mała ● raczej mała ● nie mam żadnej wiedzy na ten temat ● raczej duża
● bardzo duża ● trudno powiedzieć

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↓ ↑

PŁEĆ

kobieta 1,47
mężczyzna 1,51

WIEK

18–24 1,35
25–34 1,51
35–44 1,61
45–54 1,53
55–64 1,47
65+ 1,38

WYKSZTAŁCENIE

podst./zawodowe 1,16
średnie 1,48
wyższe 1,87

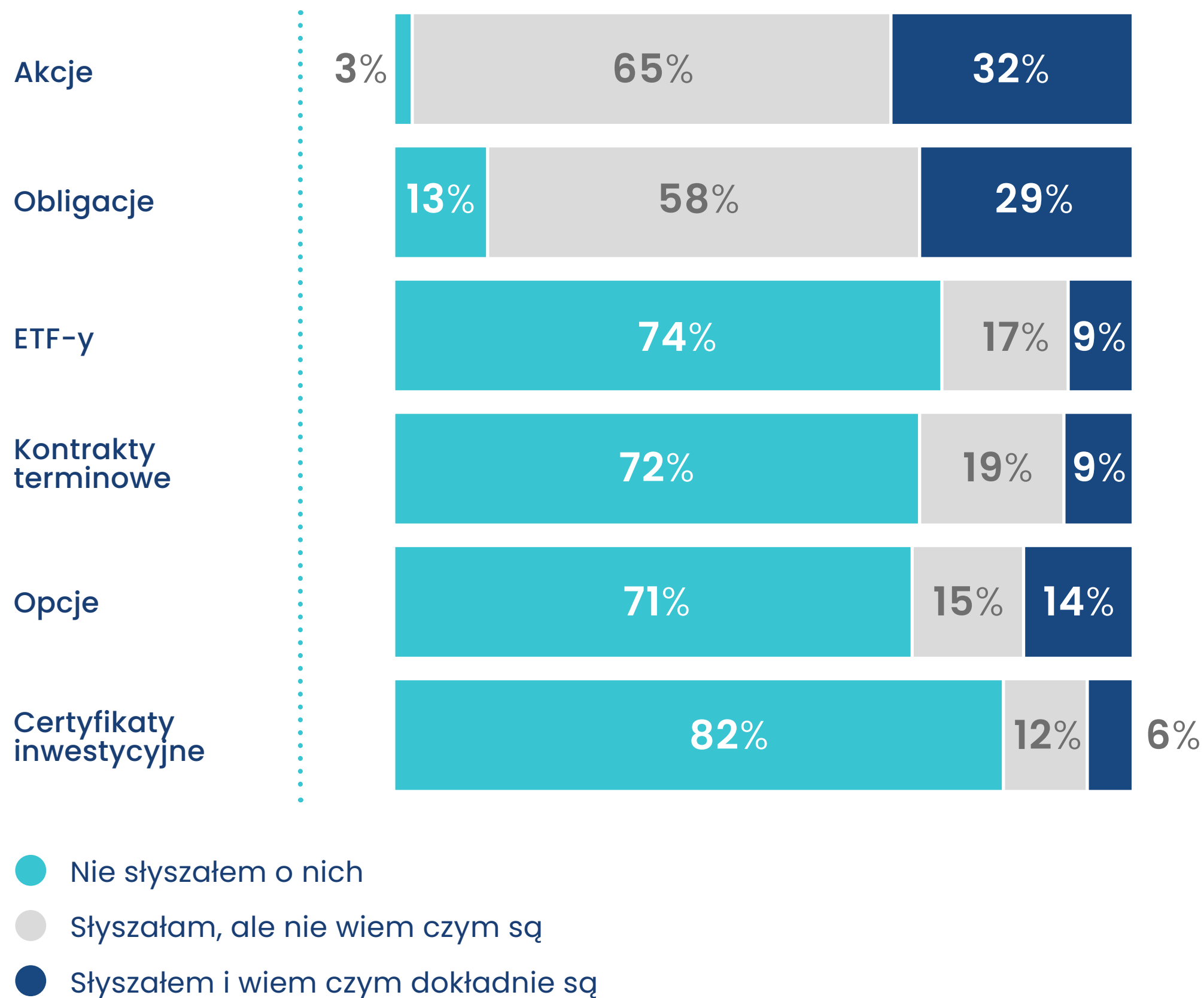
Samocena poziomu wiedzy o giełdzie

	Bardzo duża	Raczej duża	Przeciętna	Raczej mała	Bardzo mała	Brak wiedzy	Trudno powiedzieć
2025	2%	10%	×	8%	50%	22%	8%
2024	2%	10%	×	7%	48%	24%	9%
2023	1%	6%	15%	34%	30%	14%	×
2022	0%	6%	15%	32%	29%	18%	×
2021	0%	4%	13%	32%	24%	26%	×
2020	2%	3%	11%	32%	25%	27%	×

Q4. Jak ocenia Pan/Pani swoją wiedzę na temat zasad funkcjonowania Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie? (skala 1-6)

Znajomość instrumentów GPW

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↓ ↑

► Akcje są zdecydowanie najlepiej znanym instrumentem notowanym na GPW (32% słyszało o nich i wie dokładnie czym są). Dla obligacji tę odpowiedź wskazuje 29% badanych. Obserwujemy istotnie wyższą znajomość wszystkich instrumentów wśród osób z wyższym wykształceniem.

Istotnie wyżej w populacji* ↑

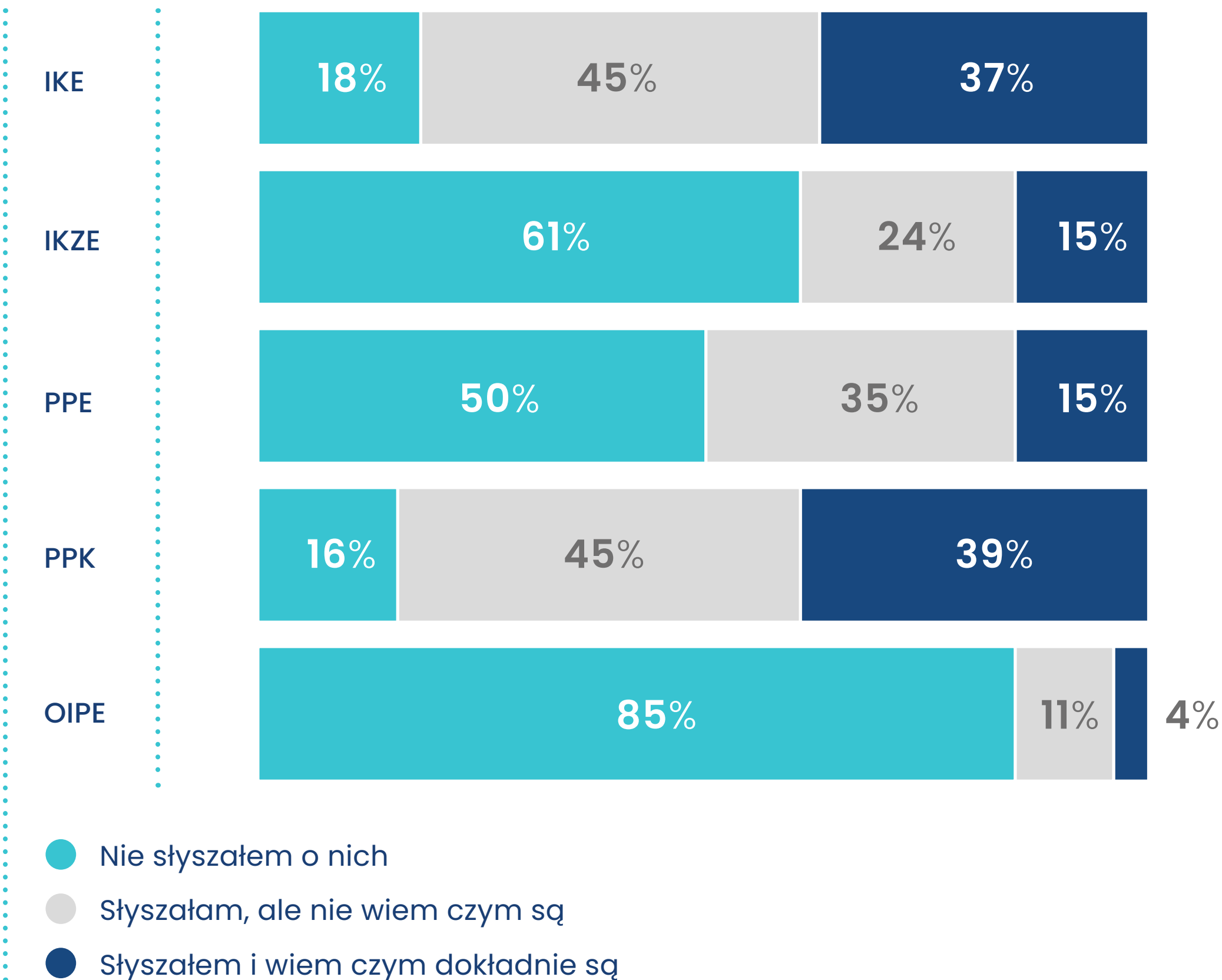
Akcje	Wykształcenie: wyższe (47%)
Obligacje	Wykształcenie: wyższe (43%)
ETF-y	Wykształcenie: wyższe (17%)
Kontrakty terminowe	Wykształcenie: wyższe (16%)
Opcje	Wykształcenie: wyższe (25%)
Certyfikaty inwestycyjne emitowane przez fundusze inwestycyjne	Wykształcenie: wyższe (11%)

* Dla odpowiedzi „Słyszałem(am) o nich i wiem czym dokładnie są”

Q5. W jakim stopniu znane są Panu/Pani niżej wymienione instrumenty finansowe: (jednowyborowe dla każdego itemu)

Znajomość sposobów oszczędzania

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↓ ↑

► Spośród sposobów długookresowego oszczędzania na emeryturę respondenci najczęściej znają Pracownicze Plany Kapitałowe (39%) oraz IKE (37%). Również tutaj wszystkie sposoby istotnie częściej znają osoby z wyższym wykształceniem.

Istotnie wyżej w populacji* ↑

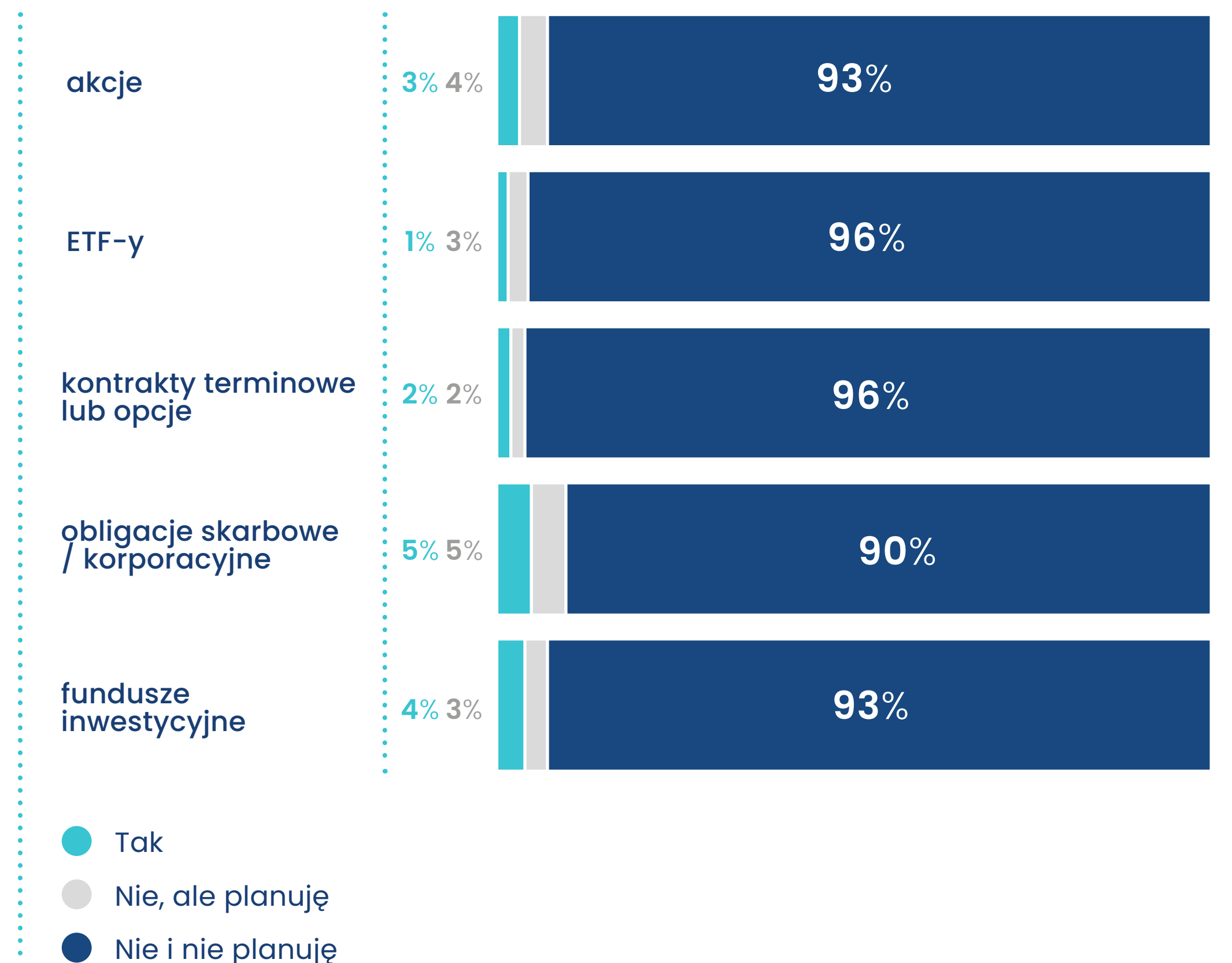
IKE (Indywidualne Konto Emerytalne)	Wiek: 25-34 (45%); Wykształcenie: wyższe (60%)
IKZE (Indywidualne Konto Zabezpieczenia Emerytalnego)	Wykształcenie: wyższe (27%)
PPE (Pracownicze Plany Emerytalne)	Wykształcenie: wyższe (26%)
PPK (Pracownicze Plany Kapitałowe)	Wiek: 25-34 (46%), 35-44 (48%); Wykształcenie: wyższe (51%)
OIPE (Ogólnoeuropejski Indywidualny Produkt Emerytalny)	Wykształcenie: wyższe (8%)

* Dla odpowiedzi „Słyszałem(am) o nich i wiem czym dokładnie są”

Q8. W jakim stopniu znane są Panu/Pani niżej wymienione sposoby długookresowego oszczędzania na emeryturę: (jednowyborowe dla każdego itemu)

Inwestowanie i oszczędzanie (1/2)

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↓ ↑

► Niewielkie odsetki badanych wskazują poszczególne instrumenty finansowe, zarówno jeśli chodzi o inwestowanie obecnie, jak i planowanie.

Istotnie wyżej w populacji* ↑

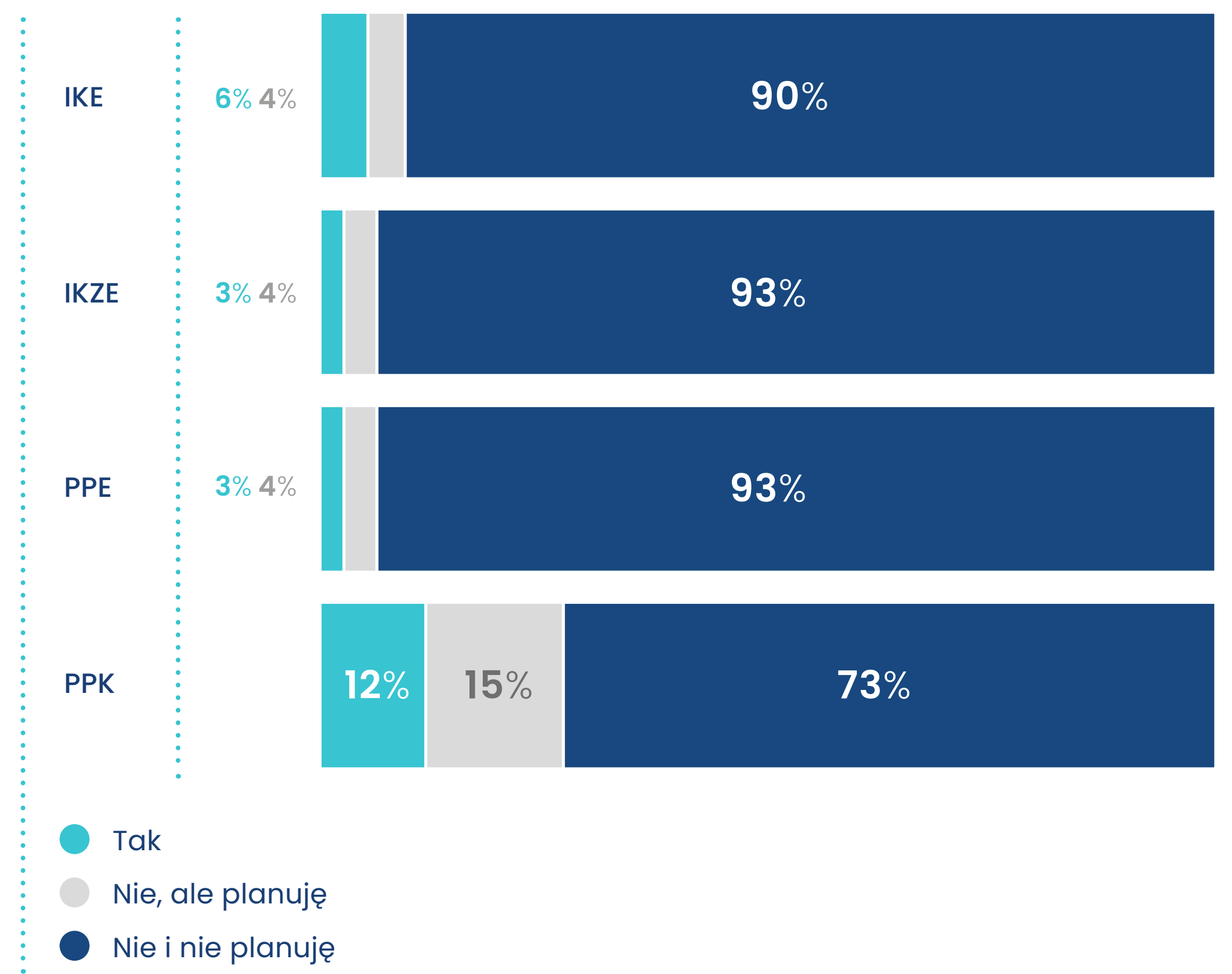
akcje	Wykształcenie: wyższe (6%)
fundusze inwestycyjne	Wykształcenie: wyższe (7%)

* Dla odpowiedzi „Tak”

Q9. Czy obecnie inwestuje lub oszczędza Pan/Pani na emeryturę poprzez poniższe instrumenty finansowe?: (jednowyborowe dla każdego itemu)

Inwestowanie i oszczędzanie (2/2)

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↓ ↑

► Również niewielkie odsetki badanych oszczędzają na emeryturę. 12% korzysta z PPK (15% planuje), zaś 6% korzysta z IKE (4% planuje).

Istotnie wyżej w populacji* ↑

IKE (Indywidualne Konto Emerytalne)	Wykształcenie: wyższe (10%)
PPK (Pracownicze Plany Kapitałowe)	Wykształcenie: wyższe (21%)

* Dla odpowiedzi „Tak”

Q9. Czy obecnie inwestuje lub oszczędza Pan/Pani na emeryturę poprzez poniższe instrumenty finansowe?: (jednowyborowe dla każdego itemu)

Wybór spółki do inwestowania

sytuacja biznesowa spółki
(zyski, plany rozwoju, itp.)

86%

możliwość uzyskania dywidendy

72%

opinie innych uczestników
rynku (rekomendacje biura
maklerskiego, opinie na forach
dotyczących giełdy itp.)

53%

sentyment do spółki
(zatrudnienie w danej spółce,
znajomość jej produktów/usług,
bycie jej konsumentem/klientem)

24%

dbałość spółki o kwestie
społeczne, pracownicze i etyczne
oraz odpowiedzialność wobec
środowiska naturalnego i klimatu

22%

nie wiem/trudno powiedzieć

5%

► Najważniejsze powody wyboru spółki, w którą badani chcieliby zainwestować jest jej sytuacja biznesowa (86%), możliwość uzyskania dywidendy (72%) oraz opinia innych uczestników rynku (53%).

Istotnie wyżej w populacji ↑

sytuacja biznesowa spółki (zyski, plany rozwoju, itp.)

Wiek: 35–44 (95%)

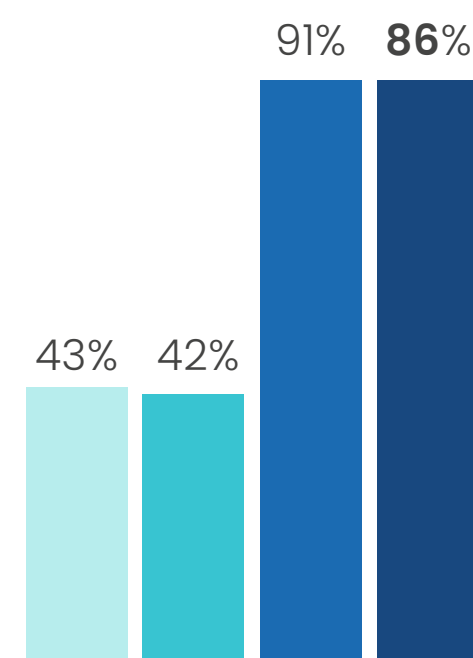
możliwość uzyskania dywidendy

Wiek: 35–44 (78%)

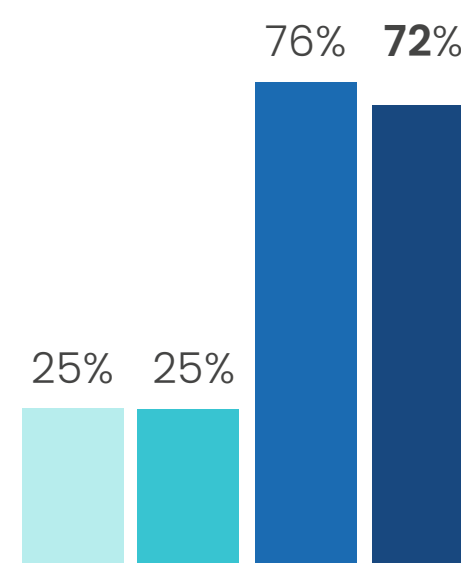
Q8. Gdyby miał(a) Pan(i) zainwestować w akcje jakiejś spółki, to które kwestie byłyby dla Pana(i) najważniejsze przy jej wyborze? (wielowyborowe)

Wybór spółki do inwestowania

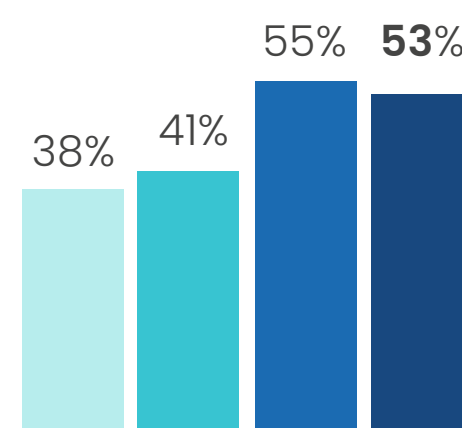
2022 2023 2024 2025

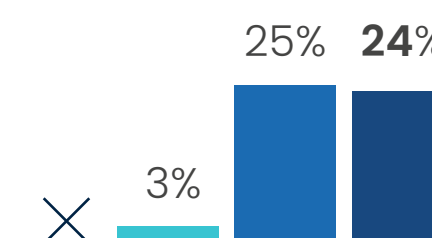
sytuacja
biznesowa spółki
(zyski, plany rozwoju, itp.)

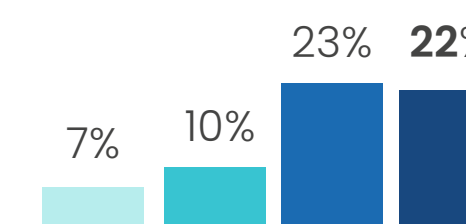
możliwość
uzyskania
dywidendy

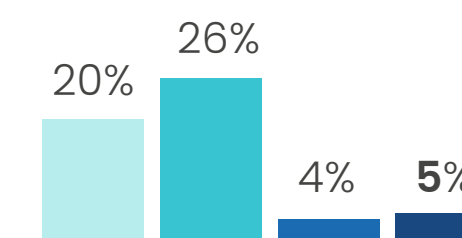
opinie innych
uczestników rynku
(rekomendacje biura
maklerskiego, opinie na forach
dotyczących giełdy itp.)

sentyment
do spółki
(zatrudnienie w danej
spółce, znajomość jej
produktów / usług,
bycie jej konsumentem/
klientem)

dbałość spółki
o kwestie społeczne,
pracownicze i etyczne
oraz odpowiedzialność
wobec środowiska
naturalnego i klimatu

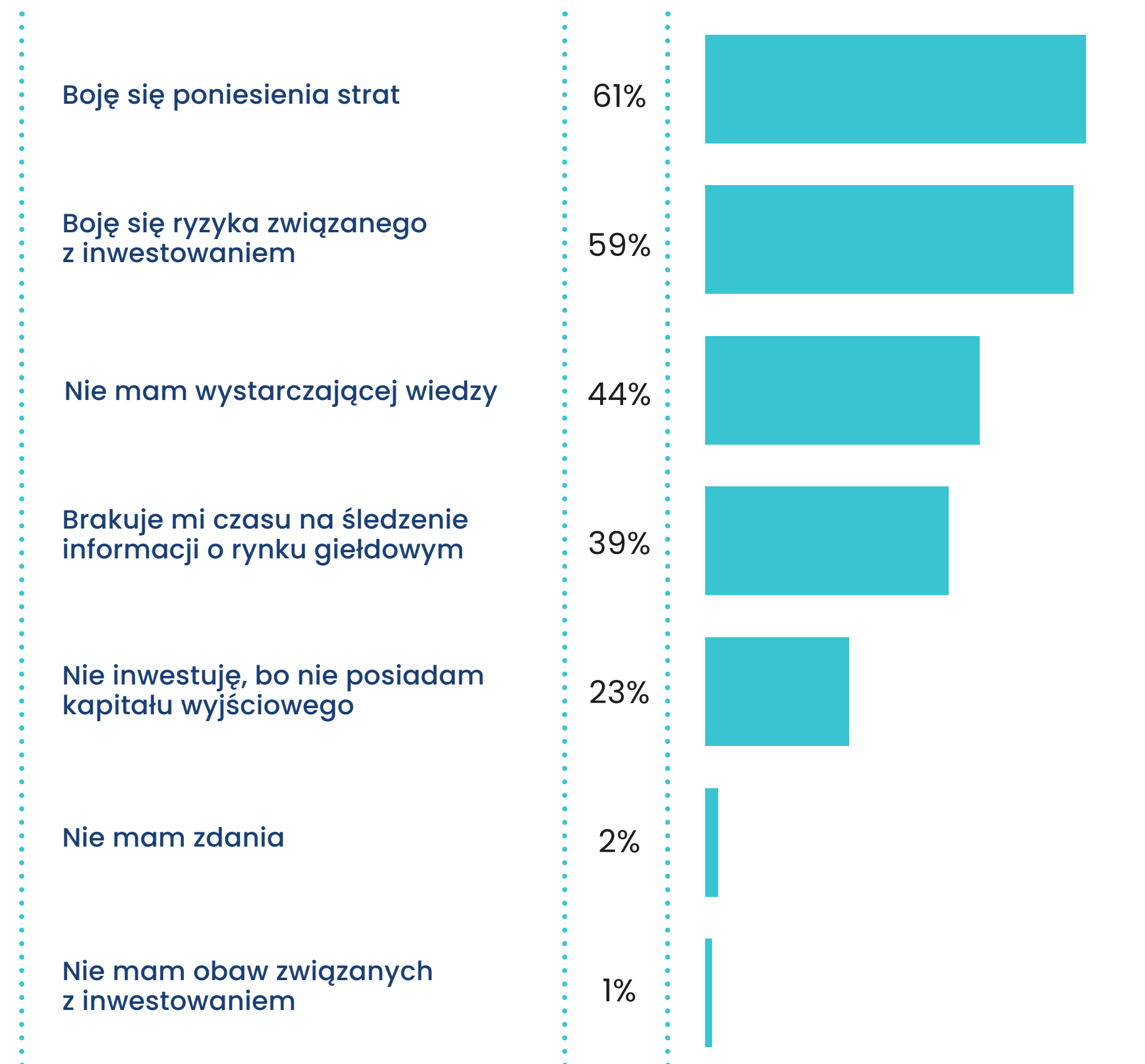

nie wiem
/ trudno
powiedzieć

Q8. Gdyby miał(a) Pan(i) zainwestować w akcje jakiejś spółki, to które kwestie byłyby dla Pana(i) najważniejsze przy jej wyborze? (wielowyborowe)

Obawy związane z inwestowaniem

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↓ ↑

► Ponad 60% respondentów nie inwestuje na giełdzie, bo boi się strat. Również dużą barierą jest lęk przed ryzykiem (59% – częściej najmłodszy i z wykształceniem podstawowym) oraz brak wystarczającej wiedzy (44%).

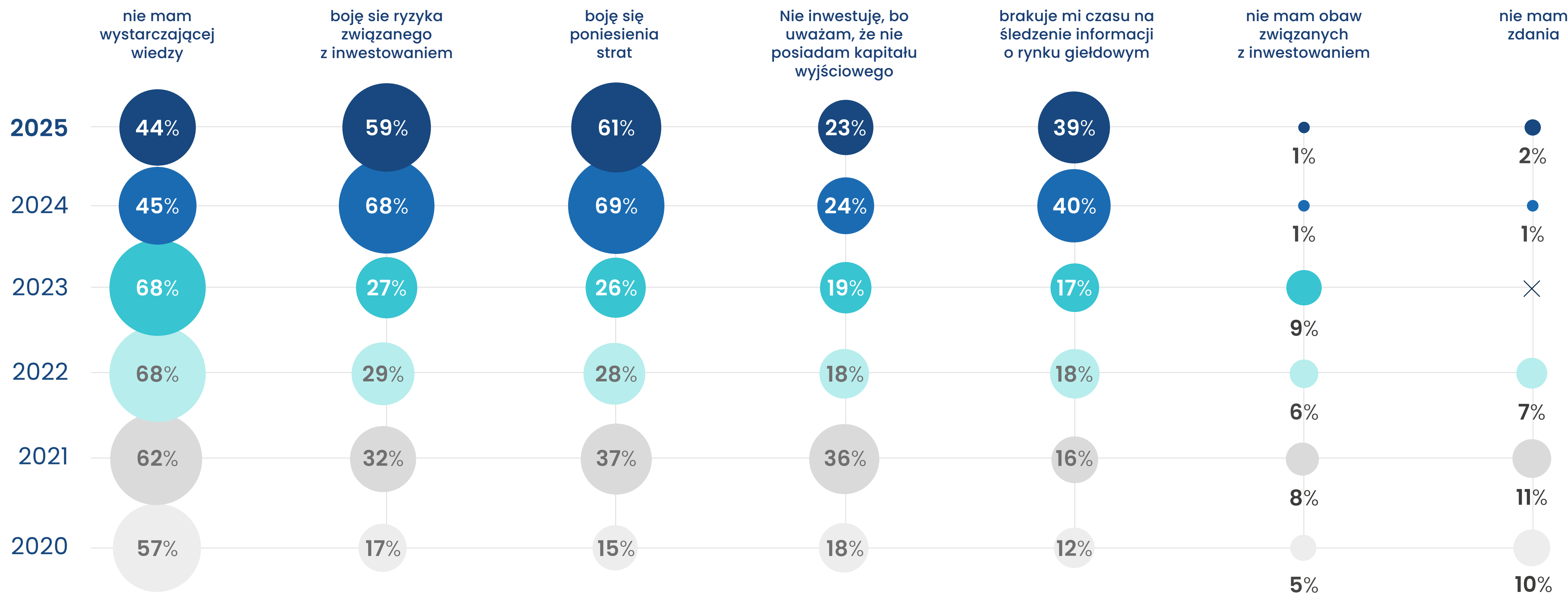
Istotnie wyżej w populacji ↑

Boję się poniesienia strat	Wiek: 25-34 i 35-44 (67%)
Boję się ryzyka związanego z inwestowaniem	Wiek: 18-24 (71%); Wykształcenie: podstawowe (65%)
Nie mam wystarczającej wiedzy	Wykształcenie: podstawowe (52%)

Q9. Jakie ma Pana/Pani obawy związane z inwestowaniem na Giełdzie Papierów Wartościowych? (wielowyborowe)

Obawy związane z inwestowaniem

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↓ ↑

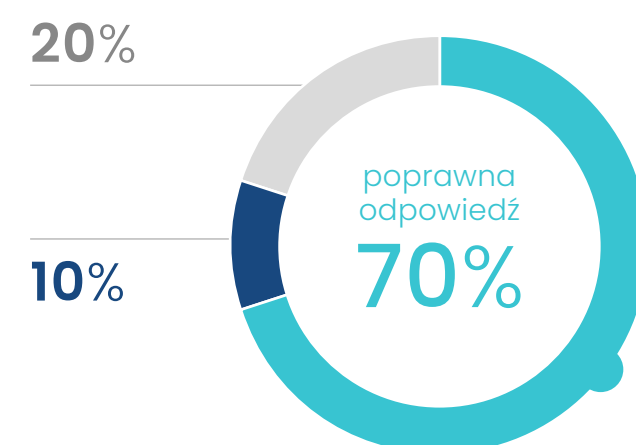

Q9. Jakie ma Pana/Pani obawy związane z inwestowaniem na Giełdzie Papierów Wartościowych? (wielowyborowe)

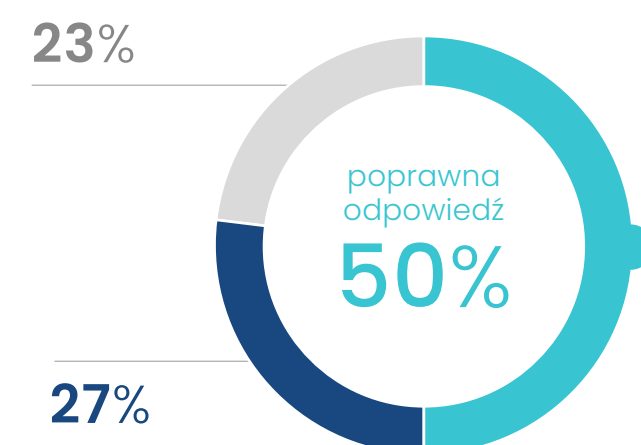
Inwestowanie

● Zgadzam się ● Nie zgadzam się ● Nie wiem

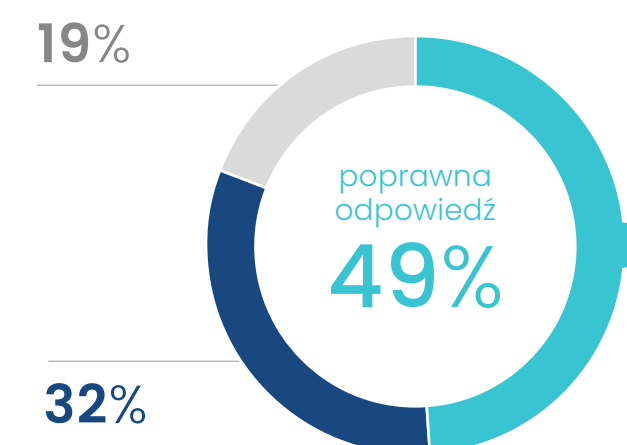
Żeby inwestować na giełdzie
trzeba mieć skończone co
najmniej 18 lat.

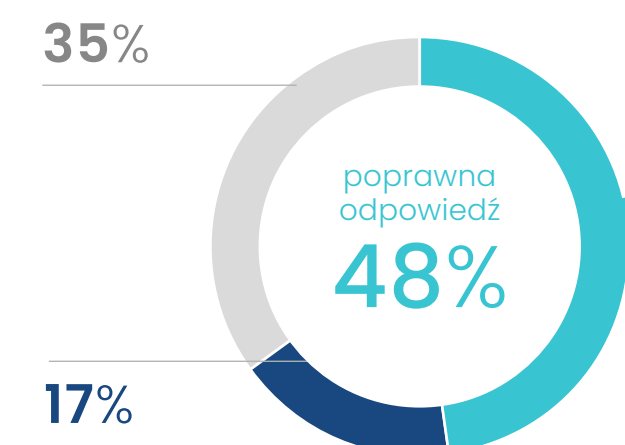
Zwykle bardziej ryzykowne są te
instrumenty finansowe, które dają
szansę większego zysku.

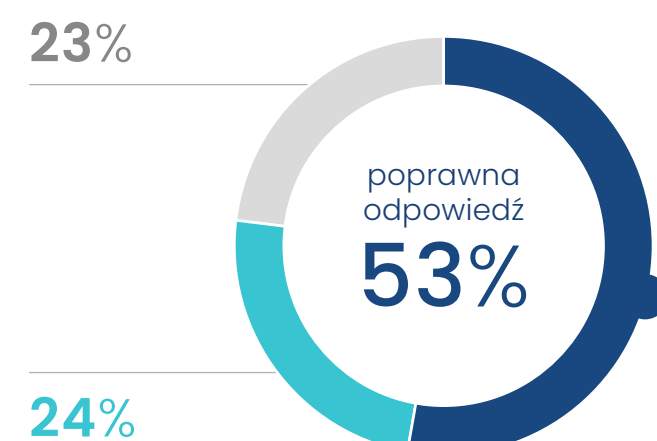
Inwestycja w trzy różne rodzaje
akcji jest zazwyczaj bardziej
bezpieczna niż inwestycja w jeden
rodzaj akcji.

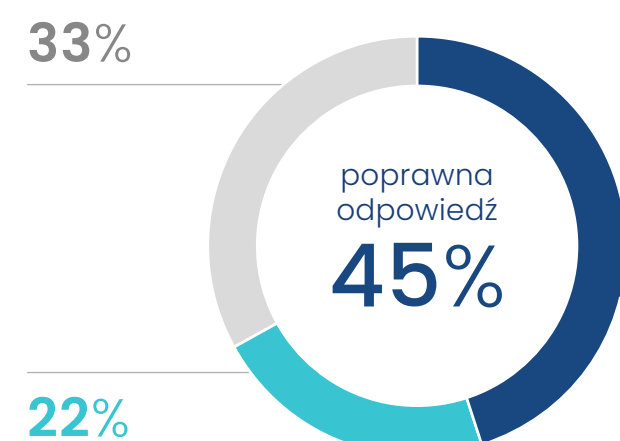
Żeby inwestować na giełdzie
konieczne jest założenie rachunku
inwestycyjnego w domu
maklerskim.

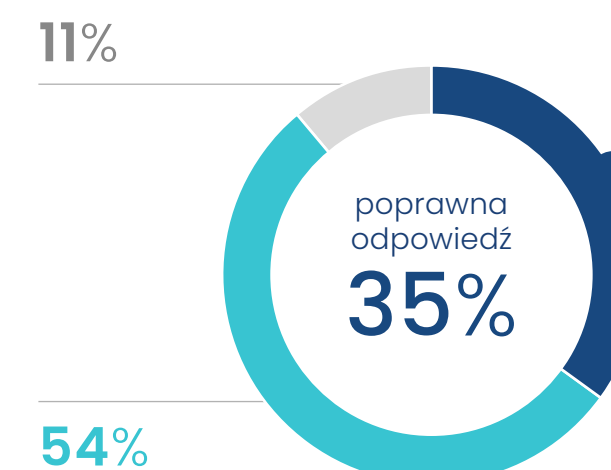
Żeby móc inwestować na giełdzie
trzeba dysponować minimalną
sumą 2000 zł oszczędności.

Inwestując w fundusze inwestycyjne
nie ma ryzyka straty choćby części
kapitału.

Wzrost kursu USD/PL oznacza
stratę dla inwestora, który kupił
USD za złotówki.

Q10. Z którymi stwierdzeniami zgadza się Pan(i) lub nie zgadza?
(odsetek odpowiedzi poprawnych)

Inwestowanie

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+

- Badani najczęściej zgadzają się ze stwierdzeniem dotyczącym koniecznej pełnoletności do inwestowania na giełdzie (70%). Najmniej właściwych odpowiedzi uzyskało stwierdzenie dotyczące straty dla inwestora, który kupił USD za złotówki, a kurs USD/PL wzrósł.

Istotnie wyżej w populacji

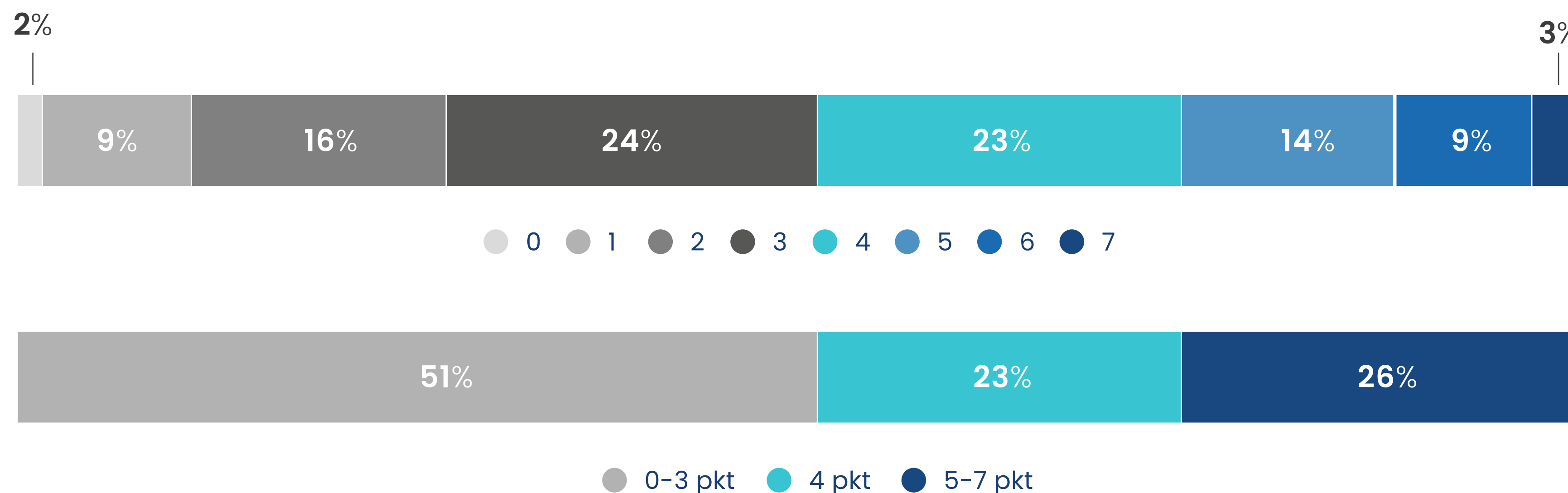
Zwykle bardziej ryzykowne są te instrumenty finansowe, które dają szansę większego zysku	Wykształcenie: wyższe (58%)
Żeby móc inwestować na giełdzie trzeba dysponować minimalną sumą 2000 zł oszczędności	Wykształcenie: wyższe (57%)
Inwestycja w trzy różne rodzaje akcji jest zazwyczaj bardziej bezpieczna niż inwestycja w jeden rodzaj akcji	Wykształcenie: wyższe (58%)
Żeby inwestować na giełdzie konieczne jest założenie rachunku inwestycyjnego w domu maklerskim	Płeć: męska (49%); Wykształcenie: wyższe (59%)
Inwestując w fundusze inwestycyjne nie ma ryzyka straty choćby części kapitału	Wykształcenie: wyższe (57%)

Q10. Z którymi stwierdzeniami zgadza się Pan(i) lub nie zgadza?
(odsetek odpowiedzi poprawnych)

Inwestowanie

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↓ ↑

- Badani odpowiadają poprawnie średnio na połowę pytań dotyczących inwestowania. 2% nie udzieliło żadnej poprawnej odpowiedzi, a 3% odpowiedziało poprawnie na wszystkie pytania.

Średnio:
3,5
poprawnych
odpowiedzi

Q10. Z którymi stwierdzeniami zgadza się Pan(i) lub nie zgadza?
(odsetek odpowiedzi poprawnych)

Krajowe Centrum Edukacji Ekonomicznej

Cele Krajowego Centrum Edukacji Ekonomicznej:

- Utworzenie Koalicji na Rzecz Edukacji Ekonomicznej,
- Wsparcie realizacji celów projektu Krajowej Strategii Edukacji Finansowej,
- Wsparcie realizacji przedmiotu szkolnego „biznes i zarządzanie”,
- Wsparcie rozwoju edukacji ekonomicznej w szkołach podstawowych z wykorzystaniem motywów książki pt. „Bankructwo małego Dżeka”,
- Wypracowanie standardów programów oraz pracy edukatora ekonomicznego i finansowego,
- Prowadzenie badań i analiz dotyczących edukacji ekonomicznej,
- Promocja idei edukacji ekonomicznej, finansowej i przedsiębiorczości.
- Inspirowanie osób oraz instytucji do rozwoju edukacji finansowej, ekonomicznej i przedsiębiorczości.

Główni odbiorcy działań KCEE:

• Dzieci, młodzież, młodzi dorośli (studenci) • Edukatorzy, nauczyciele i pracownicy akademicki, • Rodzice i opiekunowie, • Seniorzy • Instytucje publiczne i samorządy terytorialne	• Podmioty realizujące projekty edukacji ekonomicznej, • Instytucje rynku finansowego, • Szkoły i uczelnie • Media

Dziękujemy za uwagę